



התאחדות התעשיינים בישראל

התעשייה - זוכת פרס ישראל תשס"ח

גם חזק וגעשיין

הזדמנויות ואיומים לקראת 2010

אגף כלכלה
18 בינואר 2009

הזדמנויות בשנת 2010

גלובלי

התאוששות בכלכלה העולמית

נקודת פתיחה גבוהה באופן יחסי

הצטרפות ל- OECD

הגירעון ב- 2010 צפוי להיות נמוך מהמתוכנן

גידול צפוי בביקושים המקומיים

מקומי

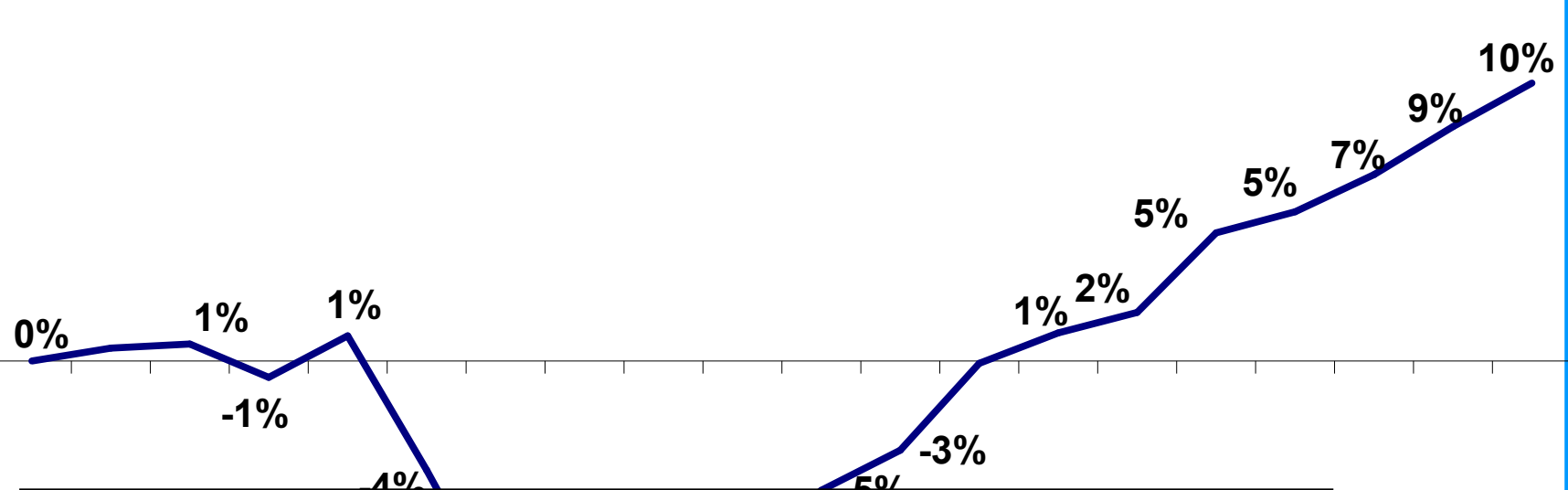
התאמה מהירה של התעשייה למשבר = התייעלות

התעשייה יוצאת מהמשבר – האמנם ?



התפתחות תיק הנכסים הפיננסיים שבידי הציבור

שיעור שינוי מצטברים, מאז אפריל 2008



- אפקט העושר חוזר
- גידול בהכנסה הפנויה - המס השולי על יחידים ממשיך לרדת (ירד ל- 45%).
- ירידה מחודשת בשיעור האבטלה - 7.8% ב- Q3/09 וצפי לירידה נוספת.

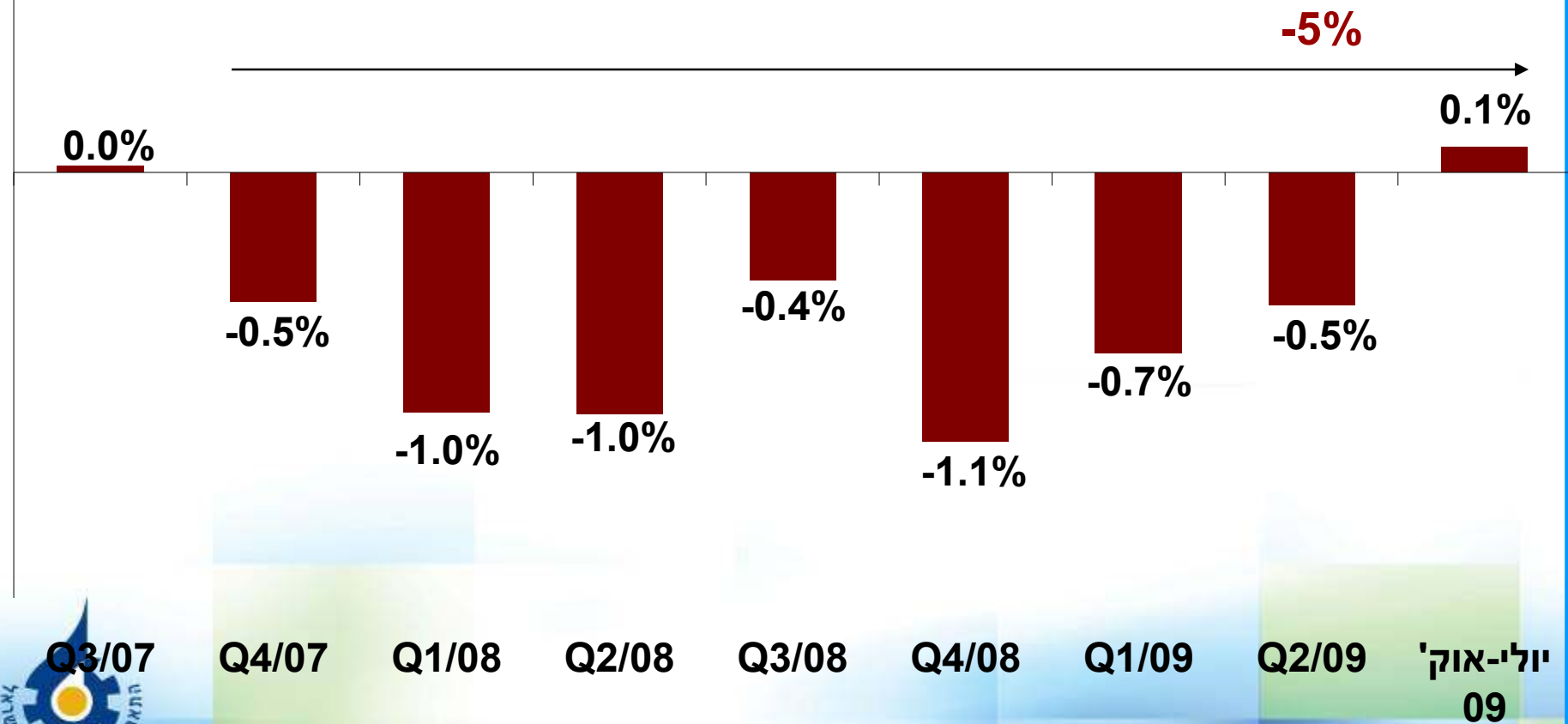


אפריל-08 מאי-08 יוני-08 יולי-08 אוגוסט-08 ספטמבר-08 אוקטובר-08 נובמבר-08 דצמבר-08 ינואר-09 פברואר-09 מרץ-09 אפריל-09 מאי-09 יוני-09 יולי-09 אוגוסט-09 ספטמבר-09 אוקטובר-09 נובמבר-09



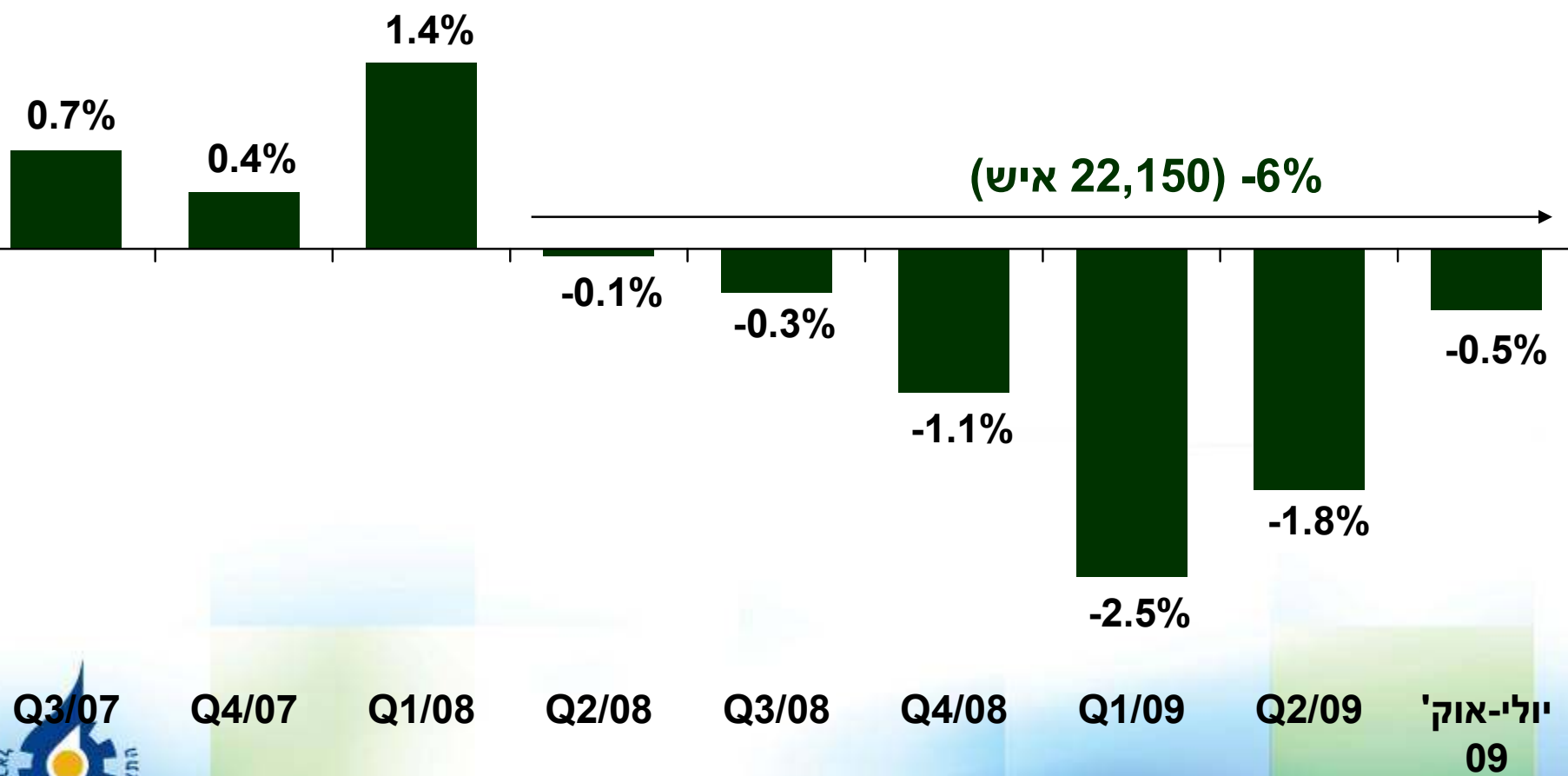
שעות עבודה למועסק בתעשייה

שיעורי שינוי, ממוצע חודשי בכל תקופה לעומת קודמתה



התעשייה פיטרה עובדים בקצב מואץ

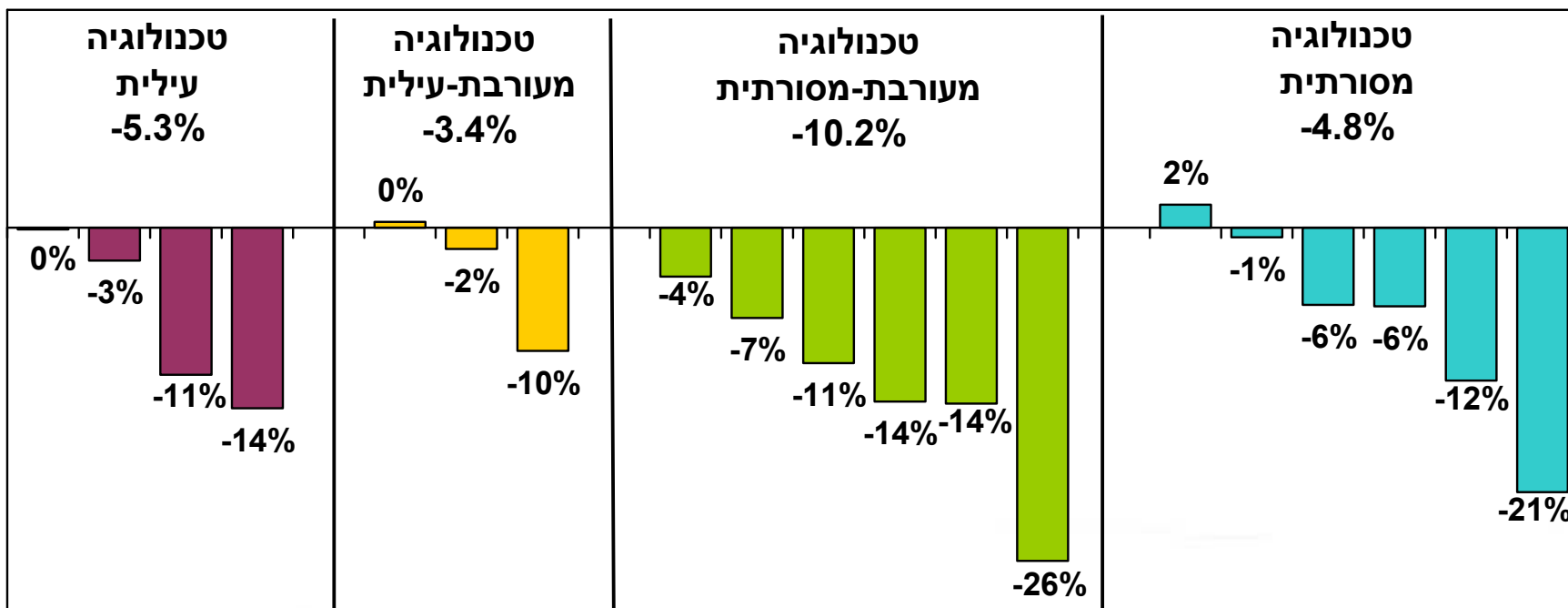
שיעורי שינוי, ממוצע כל תקופה לעומת קודמתה



במהלך המשבר

פיטורי עובדים במרבית ענפי התעשייה

שיעורי שינוי, ממוצע יולי-אוקטובר 2009 לעומת רבע ראשון 2008



כלי הובלה
ציוד לבקרה ורפואי
ציוד תקשורת אלקטרוני
רכיבים אלקטרוניים

כימיה ונפט
מכונות וציוד
מנועים וציוד חשמלי

כרייה וחציבה
מוצרי מתכת
מינרלים אל-מתכתיים
מתכת בסיסית
גומי ופולסטיק
תכשיטים וחפצי חן

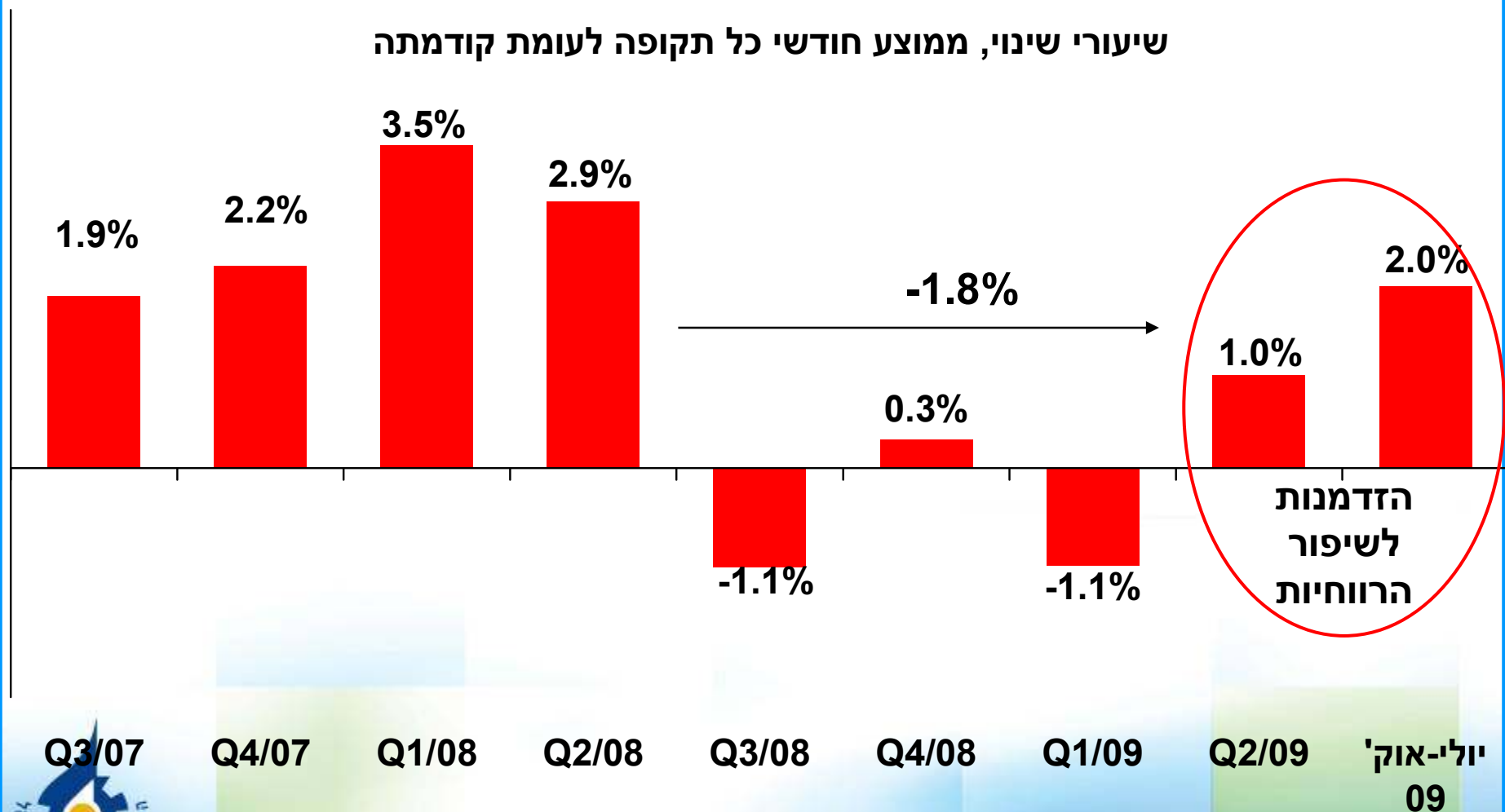
מזון, משקאות וטבק
נעליים ועור
דפוס והוצאה לאור
נייר ומוצרי
עץ וריהוט
טקסטיל והלבשה



פריון העבודה בתעשייה

תוצר לשעת עבודה

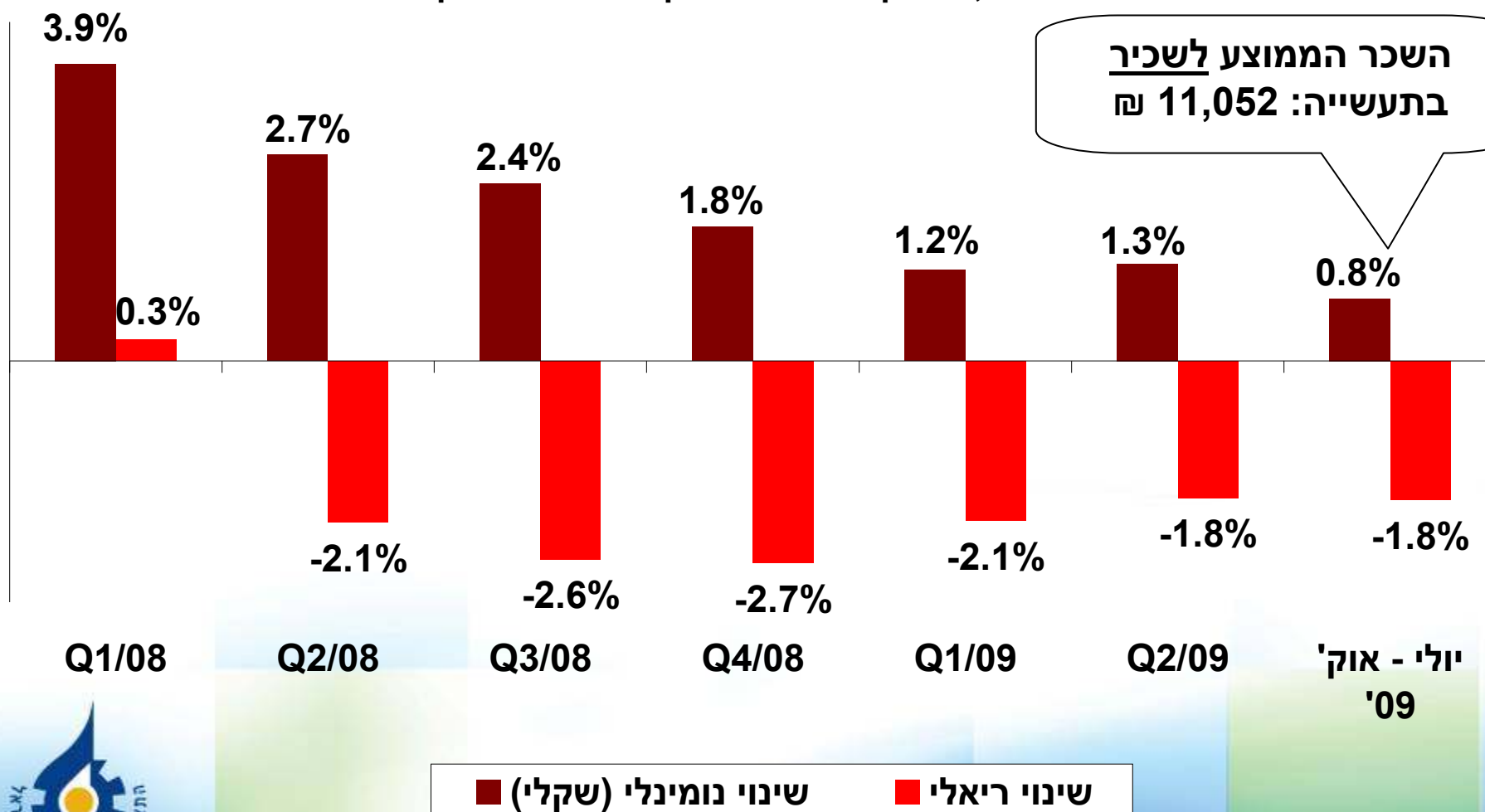
שיעורי שינוי, ממוצע חודשי כל תקופה לעומת קודמתה



השכר הריאלי בתעשייה נשחק

שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה לה בשנה קודמת

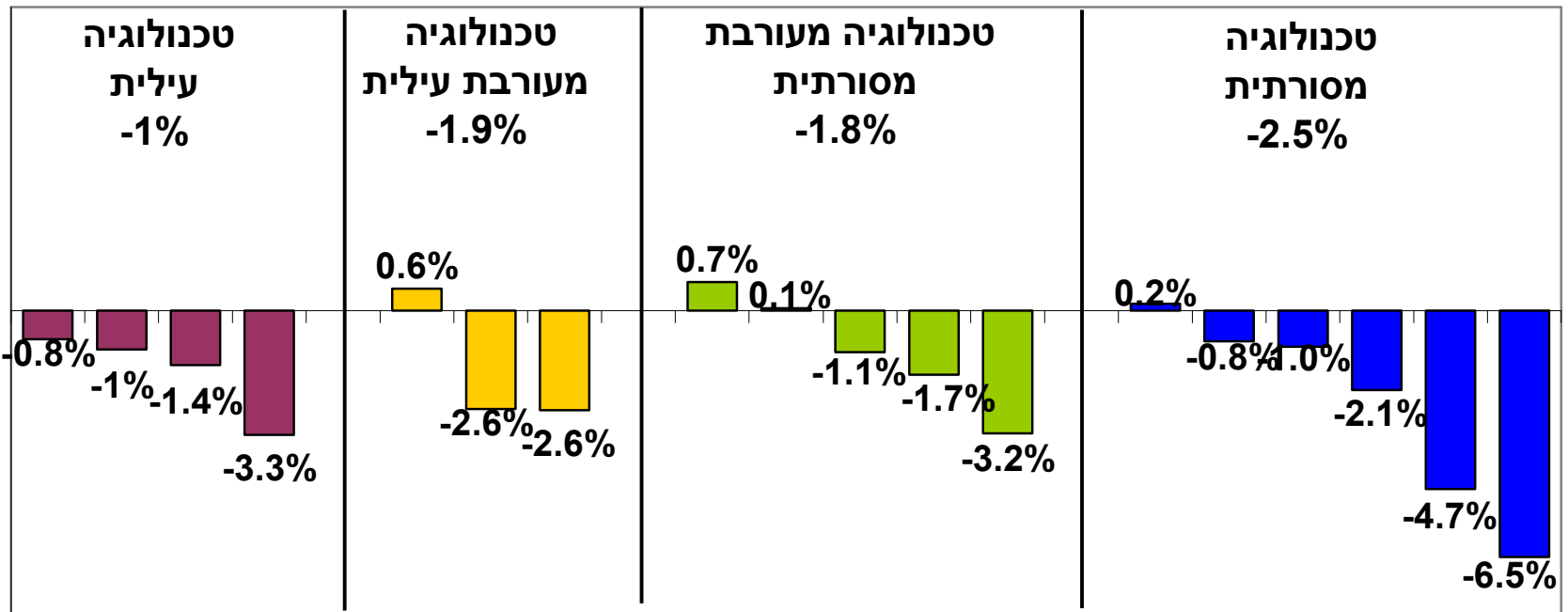
השכר הממוצע לשכיר
בתעשייה: 11,052 ₪



במהלך השנה החולפת

ירידה בשכר הריאלי במרבית ענפי התעשייה

שיעורי שינוי ריאליים, ממוצע יולי-אוקטובר 2009 לעומת התקופה המקבילה בשנה קודמת



ציד בקרה ורפואי
רכיבים אלקטרוניים
כלי הובלה
ציד תקשורת אלקטרוני

ציד חשמלי
כימיה
מכונות וציוד

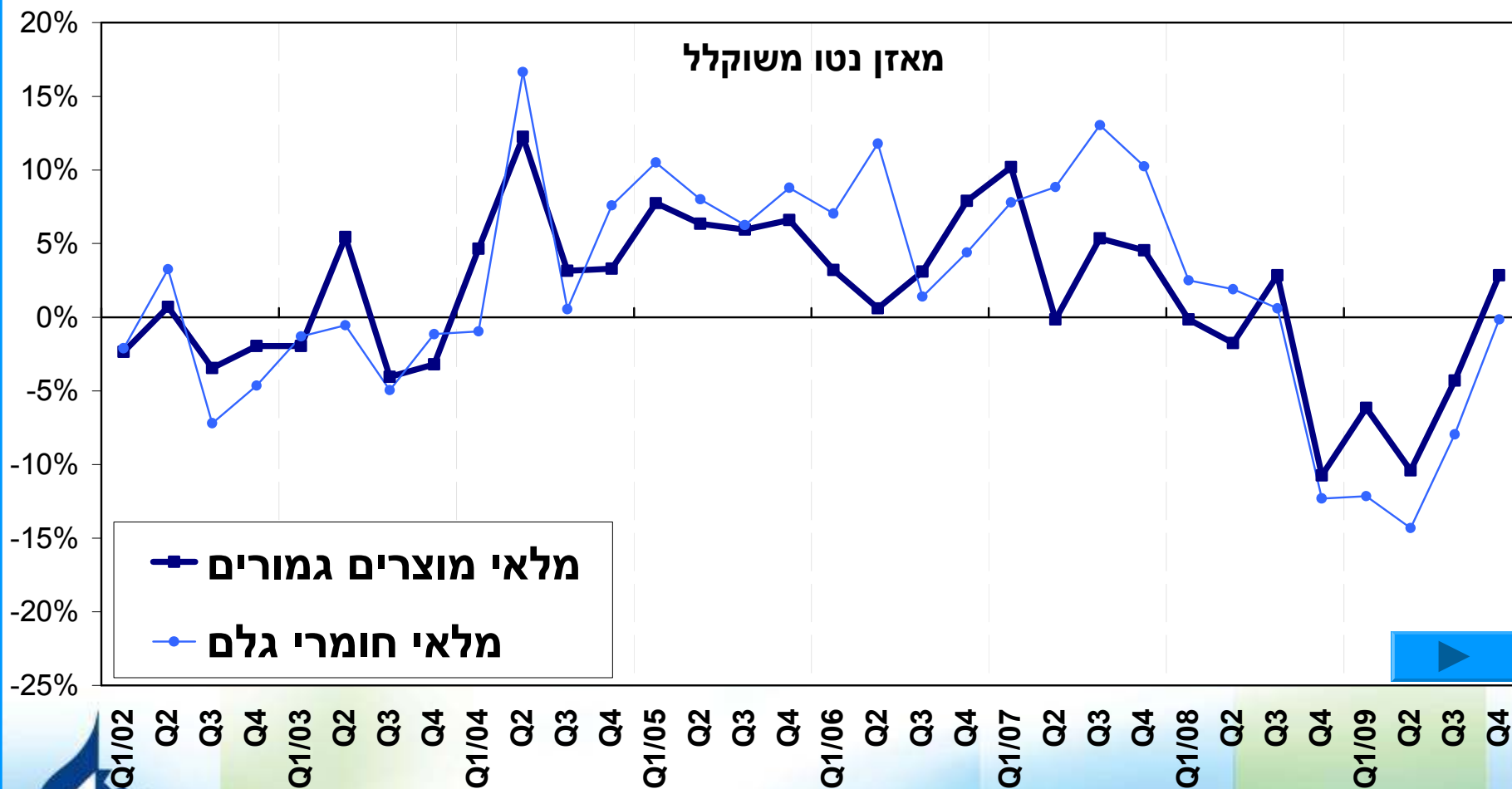
מינרליים אל-מתכתיים
כרייה וחציבה
תכשיטים
גומי ופולסטיק
מתכת

עור
נייר ומוצריו
מזון
עץ וריהוט
טקסטיל והלבשה
הוצאה לאור ודפוס

התפתחות המלאים בתעשייה

לפי סקר הציפיות בתעשייה

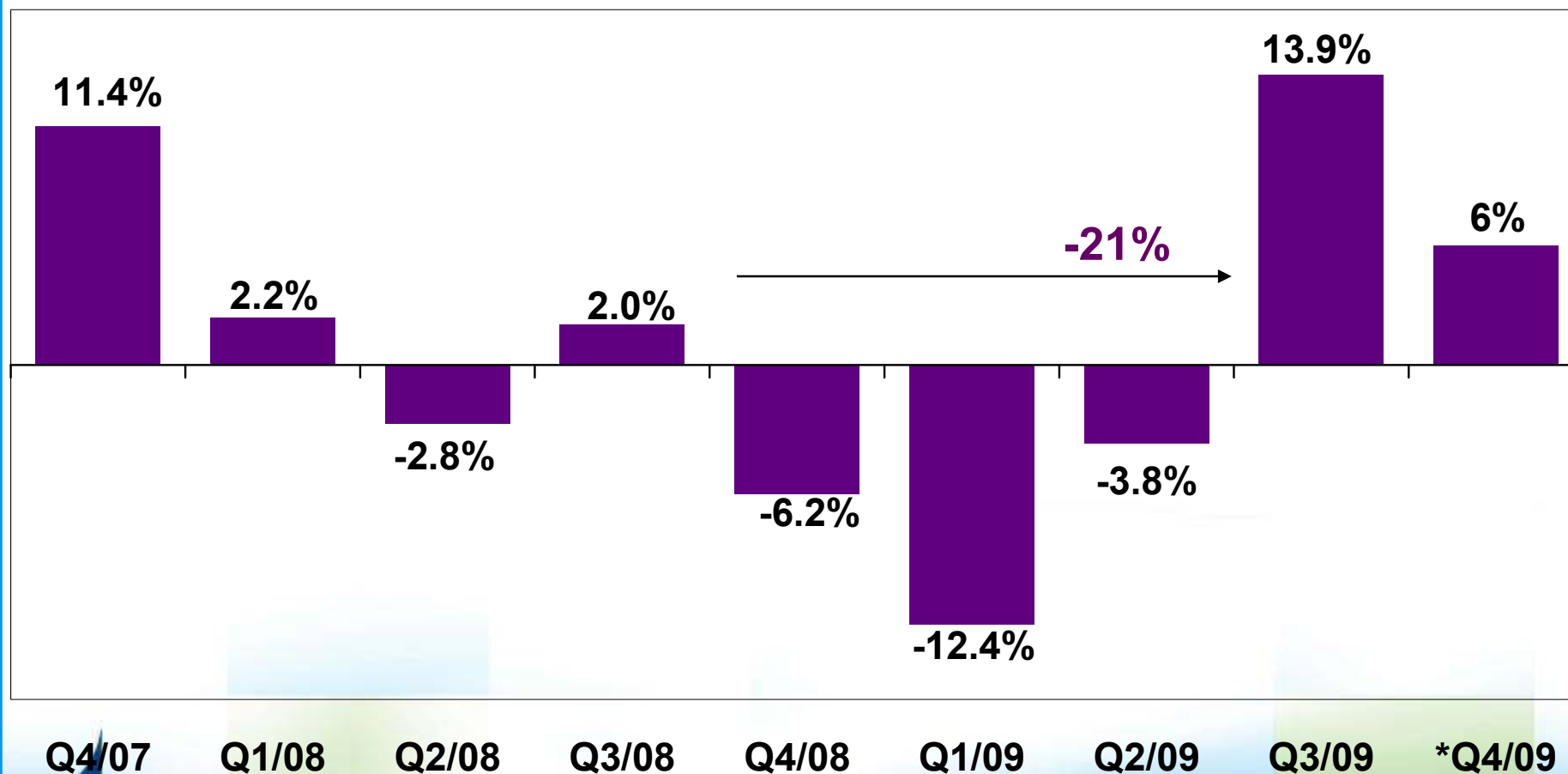
עפ"י דיווחי 168 חברות תעשייה



מאזן נטו משוקלל = אחוז המדווחים עלייה מינוס אחוז המדווחים ירידה, מותאם לעוצמת השינוי המדווחת

התפתחות היצוא התעשייתי

שיעורי שינוי ריאליים, נתונים מנוכי עונתיות, ממוצע כל תקופה לעומת ממוצע תקופה קודמת

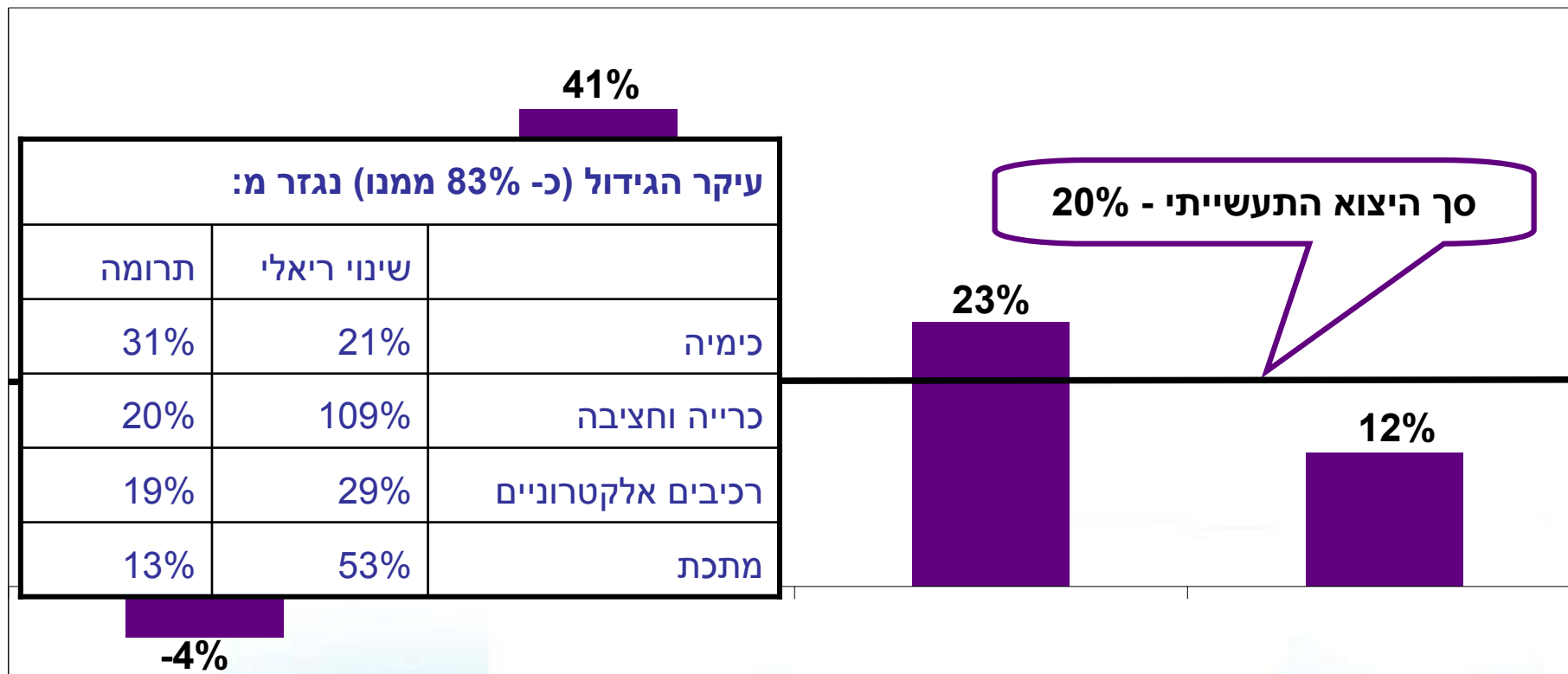


* לפי אומדן מחירי היצוא לתקופה זו.



התאוששות היצוא התעשייתי במחצית השנייה של 2009 פסחה על התעשייה המסורתית

שיעורי שינוי ריאליים מצטברים, Q4/09 לעומת Q2/09



טכנולוגיה מסורתית

טכנולוגיה מעורבת
מסורתית

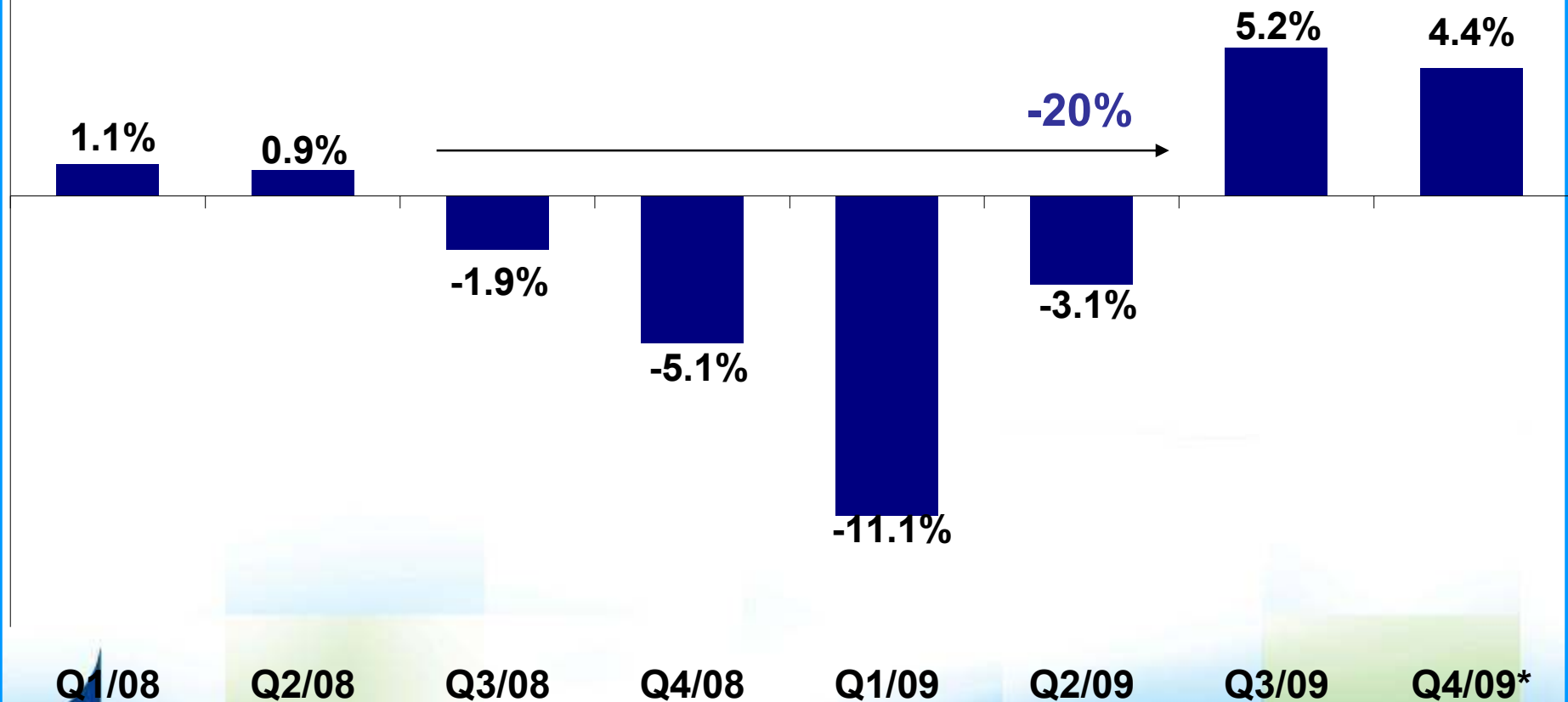
טכנולוגיה מעורבת
עילית

טכנולוגיה עילית



יבוא חומרי גלם לתעשייה

שיעורי שינוי ריאליים, נתונים מנוכי עונתיות, ממוצע כל תקופה לעומת ממוצע תקופה קודמת

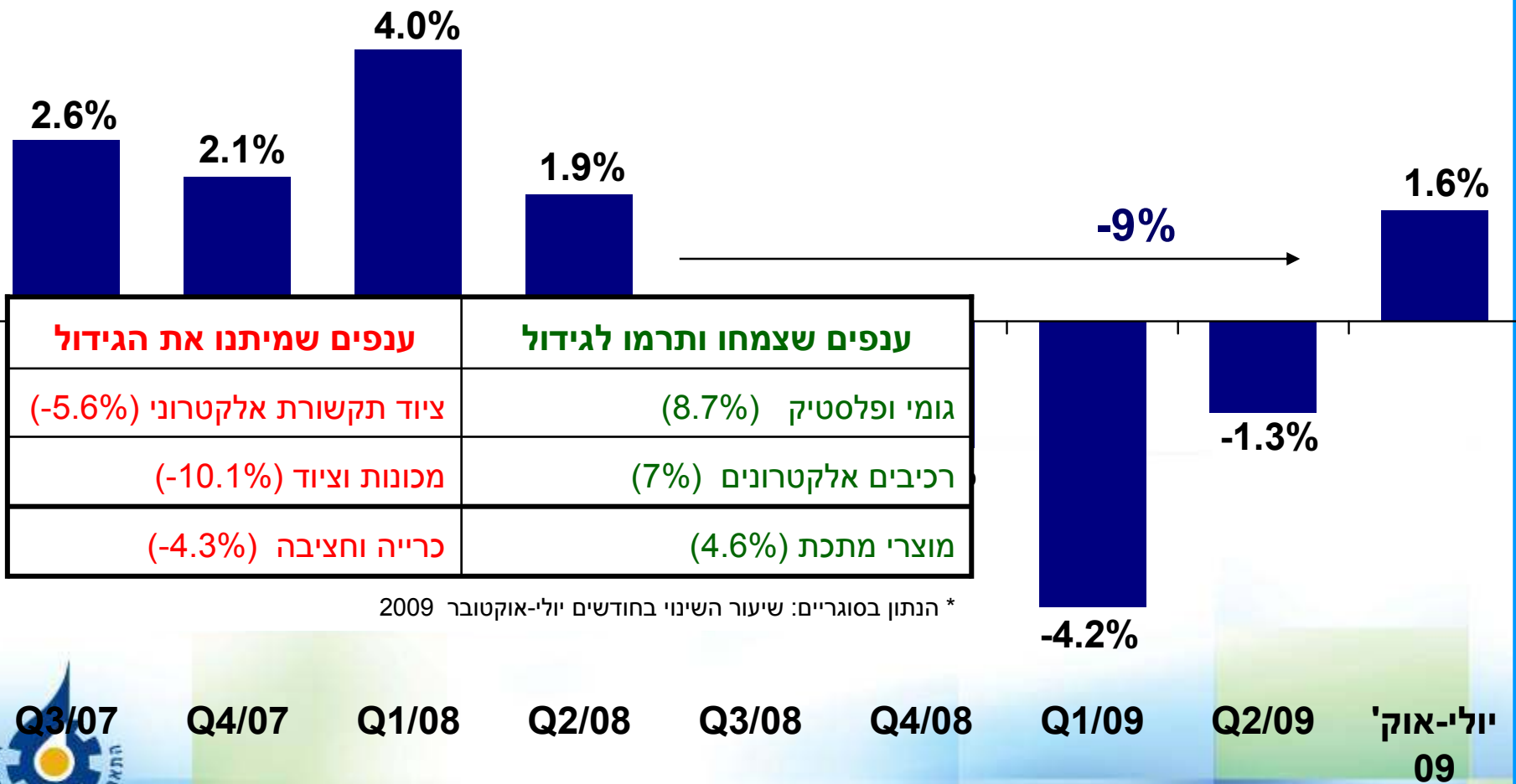


* מבוסס על אומדן מחירי היבוא.



התפתחות תפוקת התעשייה

שיעורי שינוי ריאליים, ממוצע חודשי בכל תקופה לעומת קודמתה



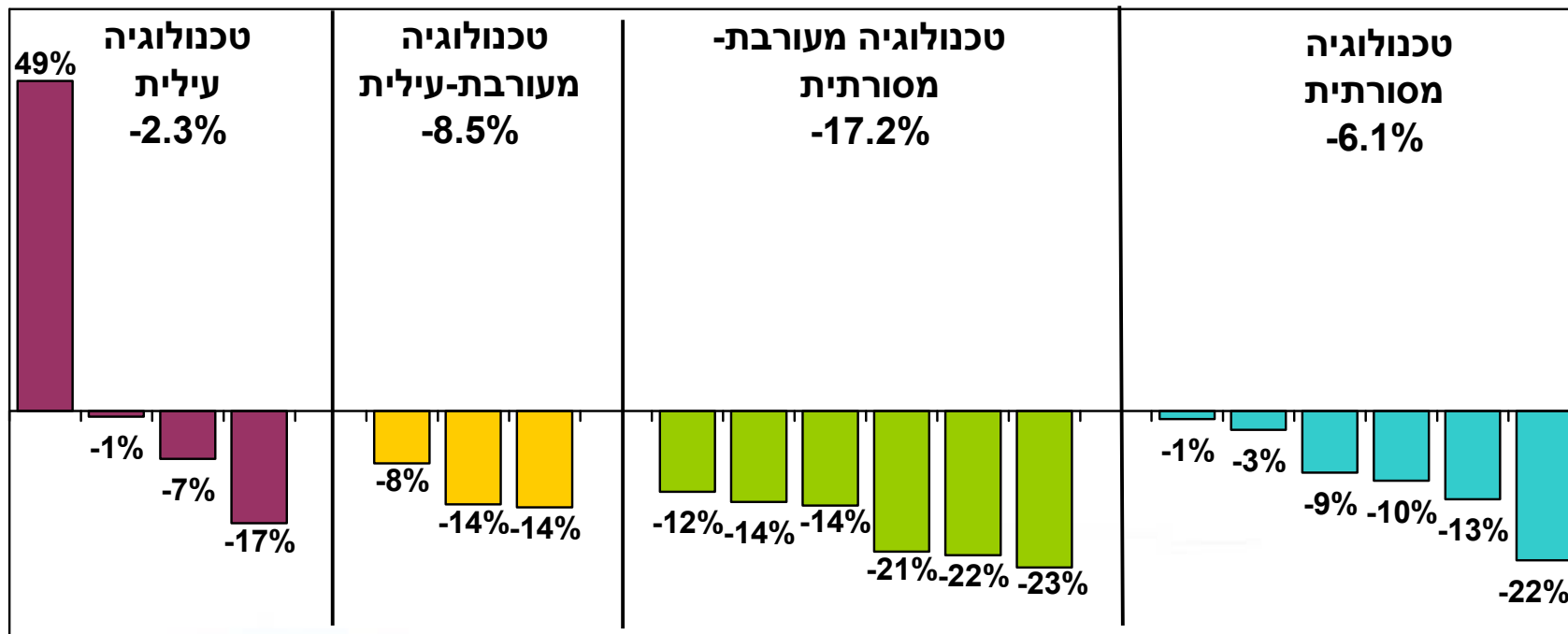
* הנתון בסוגריים: שיעור השינוי בחודשים יולי-אוקטובר 2009



במהלך המשבר

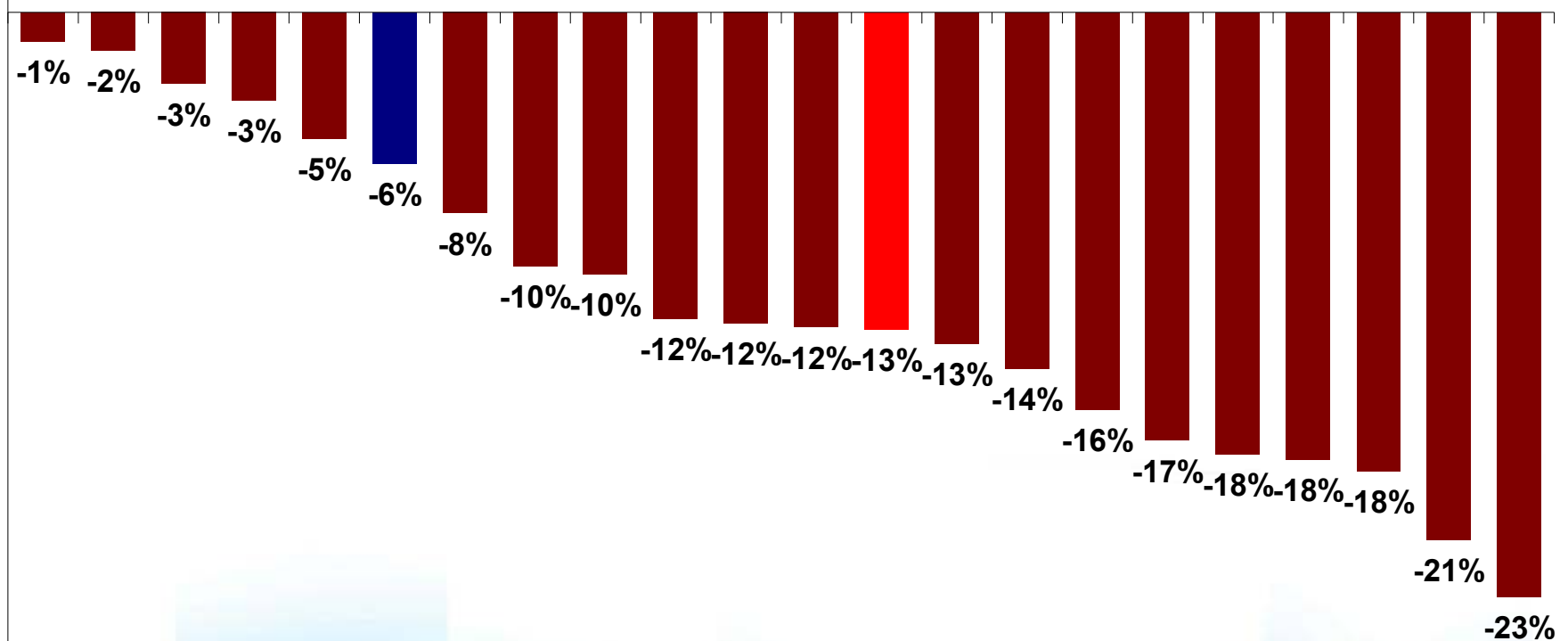
נסיגה חדה בתפוקת מרבית ענפי התעשייה

שיעורי שינוי ריאליים, ממוצע יולי-אוקטובר 2009 לעומת רבע שני 2008



התפתחות התעשייה הישראלית בהשוואה למדינות ה-OECD

שיעורי שינוי ריאליים בתוצר התעשייתי, ממוצע ינואר-אוקטובר 2009 לעומת ממוצע 2008, נתונים מנכי עונתיות



אגף כלכלה

מקור: OECD, ישראל – הלמ"ס

איומים בשנת 2010

גלובלי

ההתאוששות בכלכלה העולמית עדיין שברירית

- ייתכן ומדובר רק בחידוש מלאים
- שיעור החיסכון של הצרכן האמריקאי בעלייה
- יציאה מהמדיניות המרחיבה ברחבי העולם

מקומי

כוחות המרסנים את הביקושים המקומיים

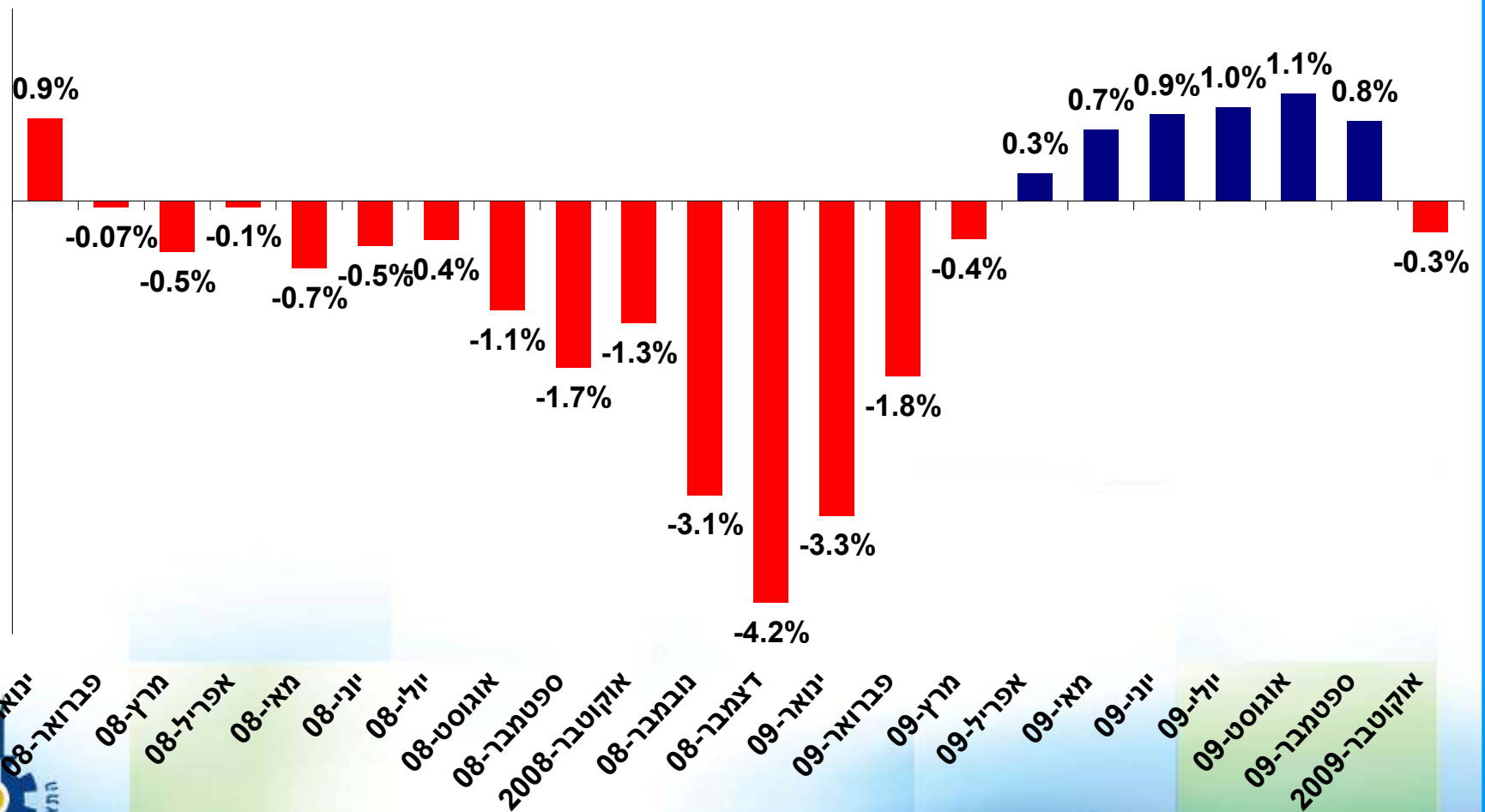
מחנק אשראי מתמשך

כוחות השוחקים את רווחיות החברות



היצור התעשייתי במדינות ה-OECD

שיעורי שינוי חודשיים, כל חודש לעומת קודמו, נתונים מנוכי עונתיות



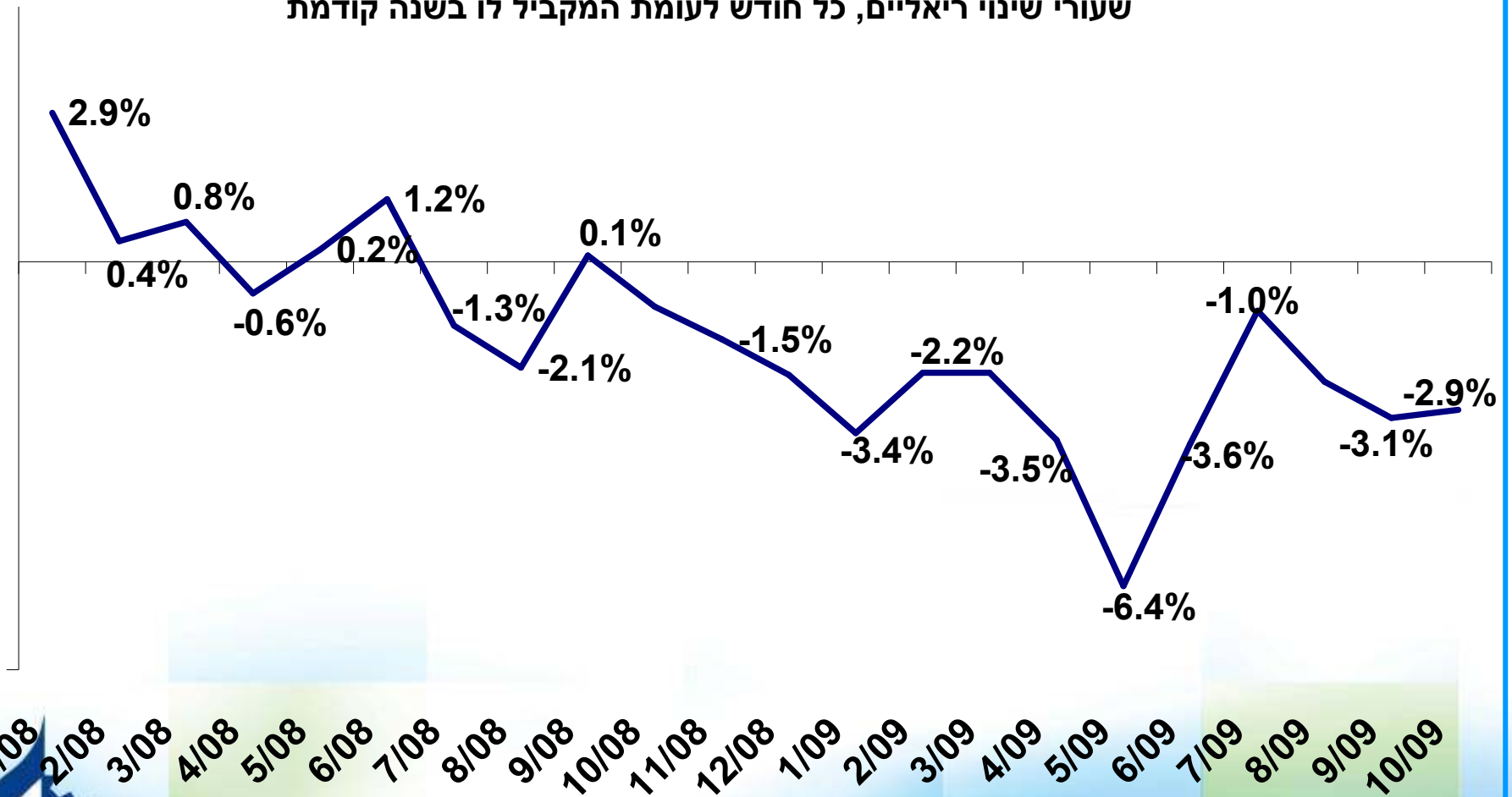
אגף כלכלה

מקור: OECD



נמשכת הירידה בשכר הריאלי במגזר העסקי

שעורי שינוי ריאליים, כל חודש לעומת המקביל לו בשנה קודמת



הקדמת רכישות של מוצרים בני קיימא על חשבון 2010

הרקע

■ העלאת המע"מ ב - 1 ביולי 2009

■ מיסוי ירוק - שינוי שיטת המיסוי על רכבים (09/8/1)

התוצאה ברבע השלישי של 2009*

צריכה פרטית { גידול של 16.5% ביבוא כלי רכב אישיים
גידול של 20% בצידוד למשקי הבית
Q1/09 לעומת Q3/09

■ זינוק של 76% במכוניות נוסעים - בסעיף ההשקעה (ליסינג)



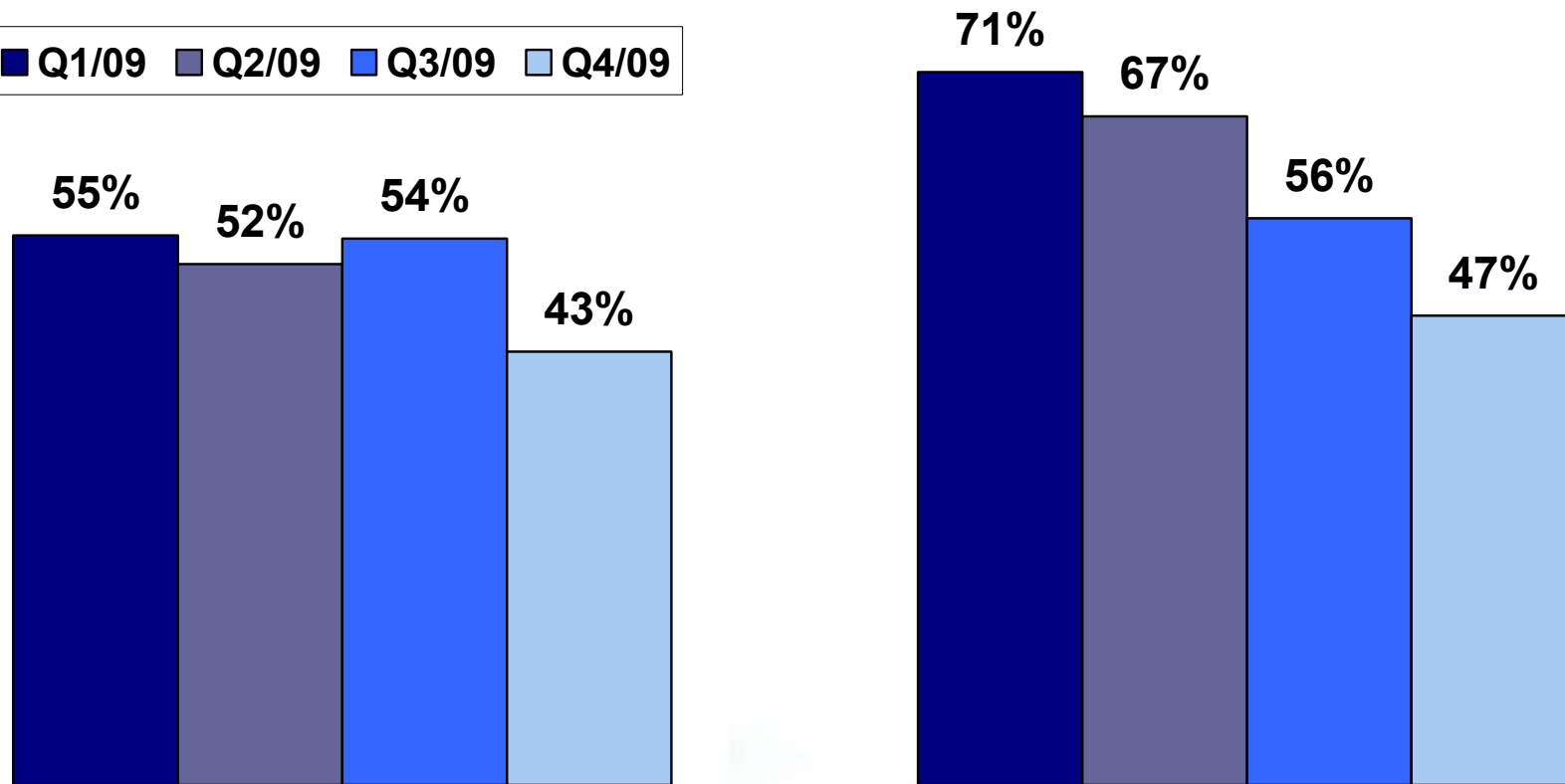
* לעומת הרבע השני של 2009, מנוכה עונתיות אגף כלכלה



מצוקת האשראי בתעשייה

עפ"י דיווחי 168 חברות תעשייה במסגרת סקר הציפיות בתעשייה

■ Q1/09 ■ Q2/09 ■ Q3/09 ■ Q4/09



קושי בשמירה על מסגרת האשראי הקיימת

קושי בקבלת אשראי חדש



אגף כלכלה

מקור: סקר המחלקה למחקר כלכלי, ינואר 2010



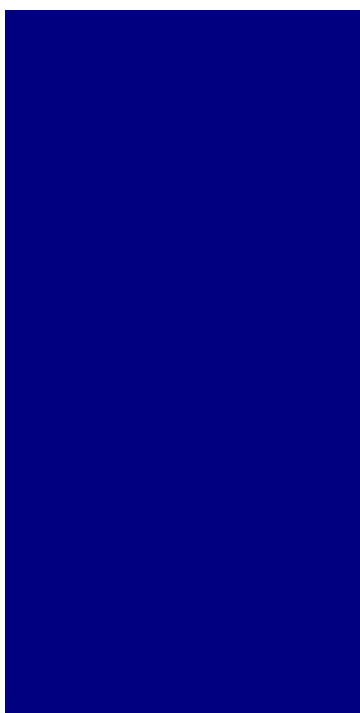
תחזית שער החליפין שקל-דולר

שער החליפין של השקל ביחס לדולר

כוחות עיקריים לתיסוף:

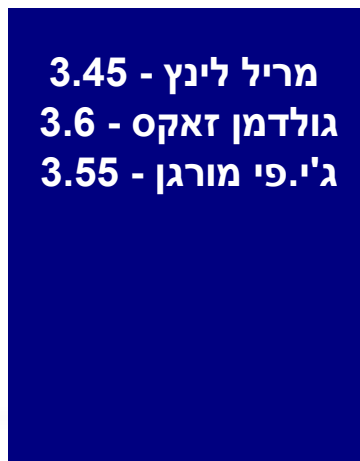
- המשך עליית הריבית בארץ והמתנה בארה"ב.
- גידול מהיר ביצוא.
- ביצועי המשק הישראלי נראים מבטיחים.

3.78



3.5

מריל לינץ - 3.45
גולדמן זאקס - 3.6
ג'י.פי מורגן - 3.55



3.4



סוף 2009 - בפועל

סוף 2010

סוף 2011

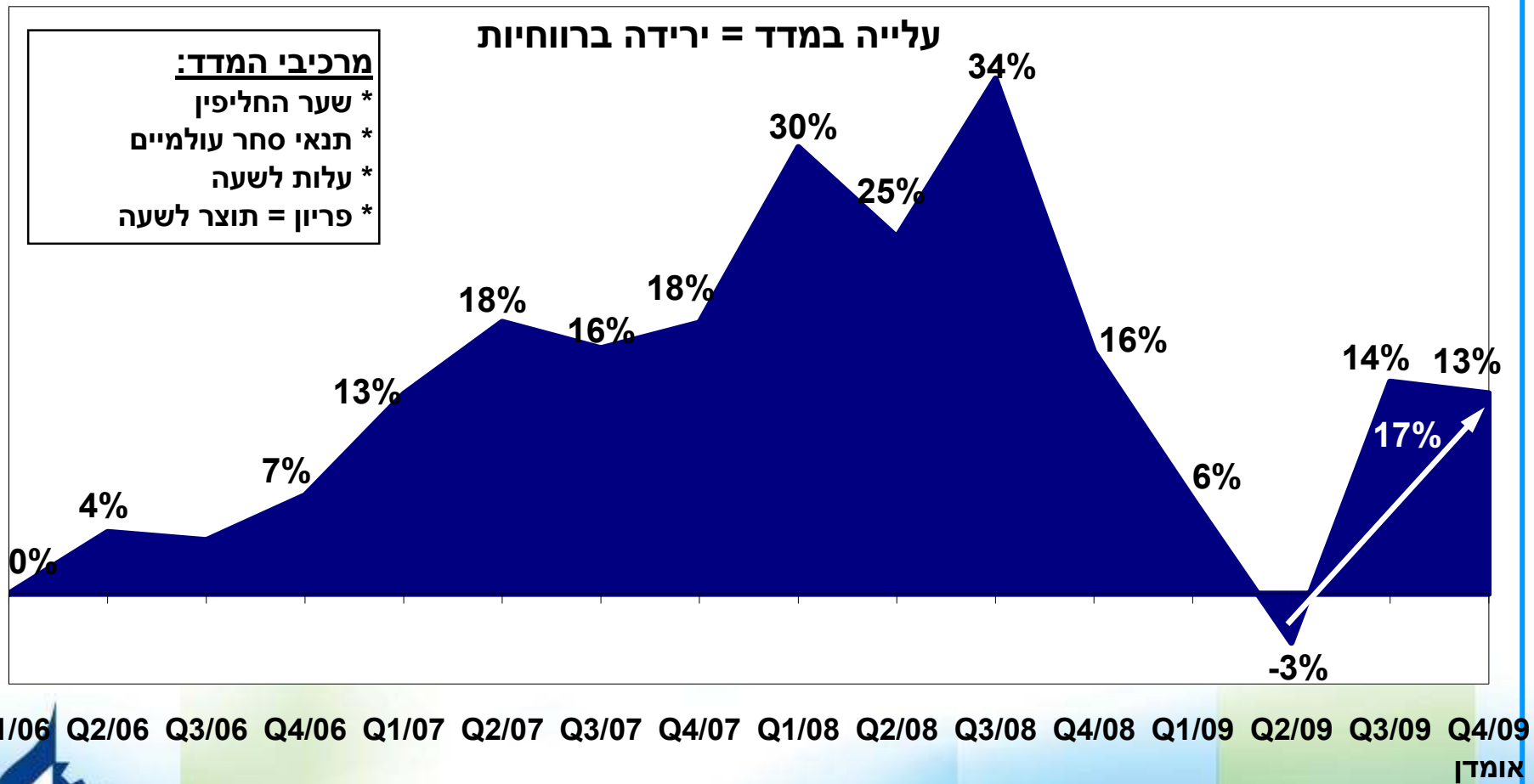
מקור: קרדיט סוויס, דצמבר 2009



אגף כלכלה

גידול מחודש בעלות העבודה ליחידת תוצר ביצוא (ULC)

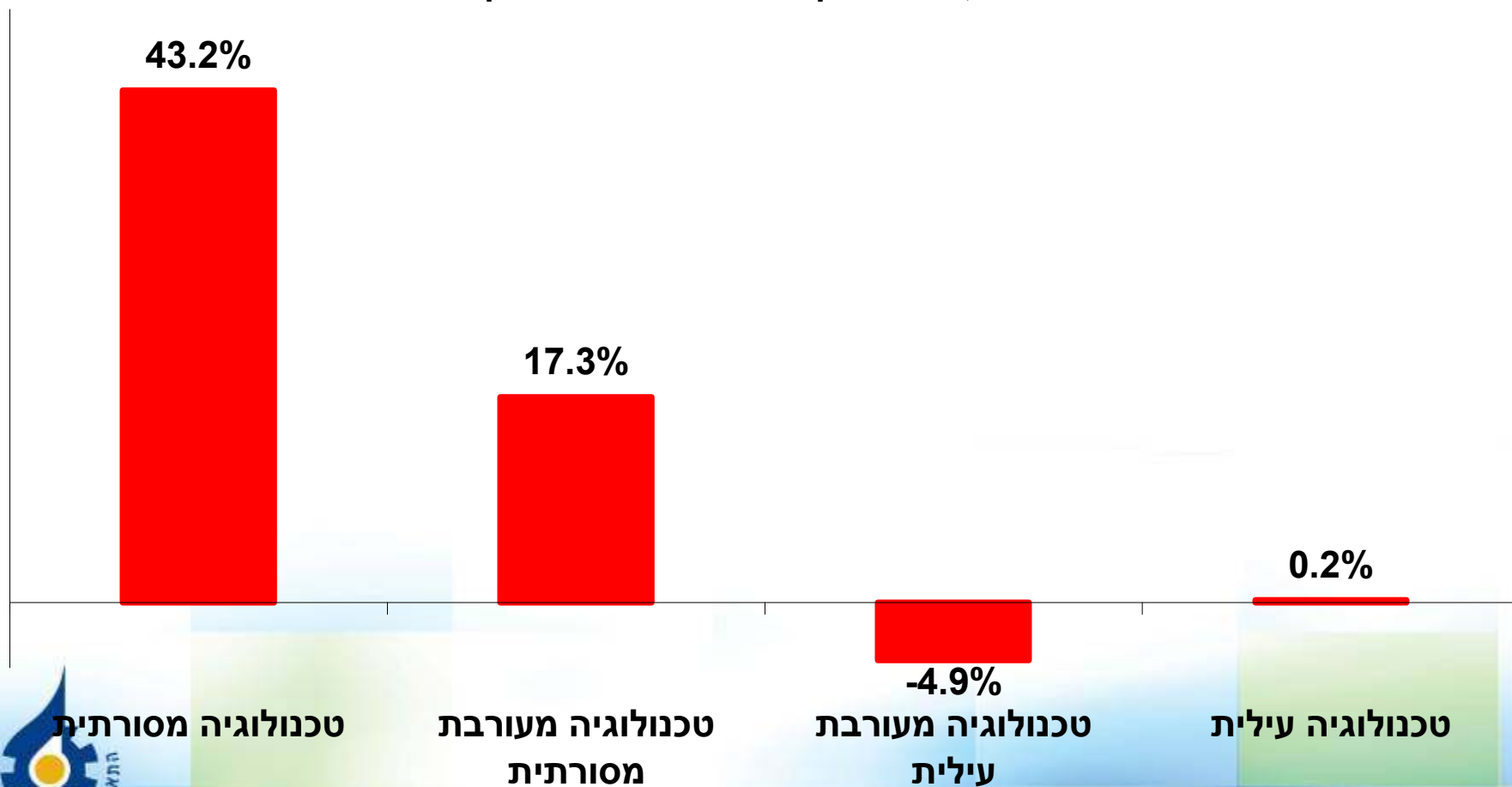
עלות העבודה ליחידת תוצר ביצוא (שינוי מצטבר על בסיס מדד ממוצע ב-Q1/06)



השחיקה ברווחיות היצוא – בעיקר בתעשיות המסורתיות

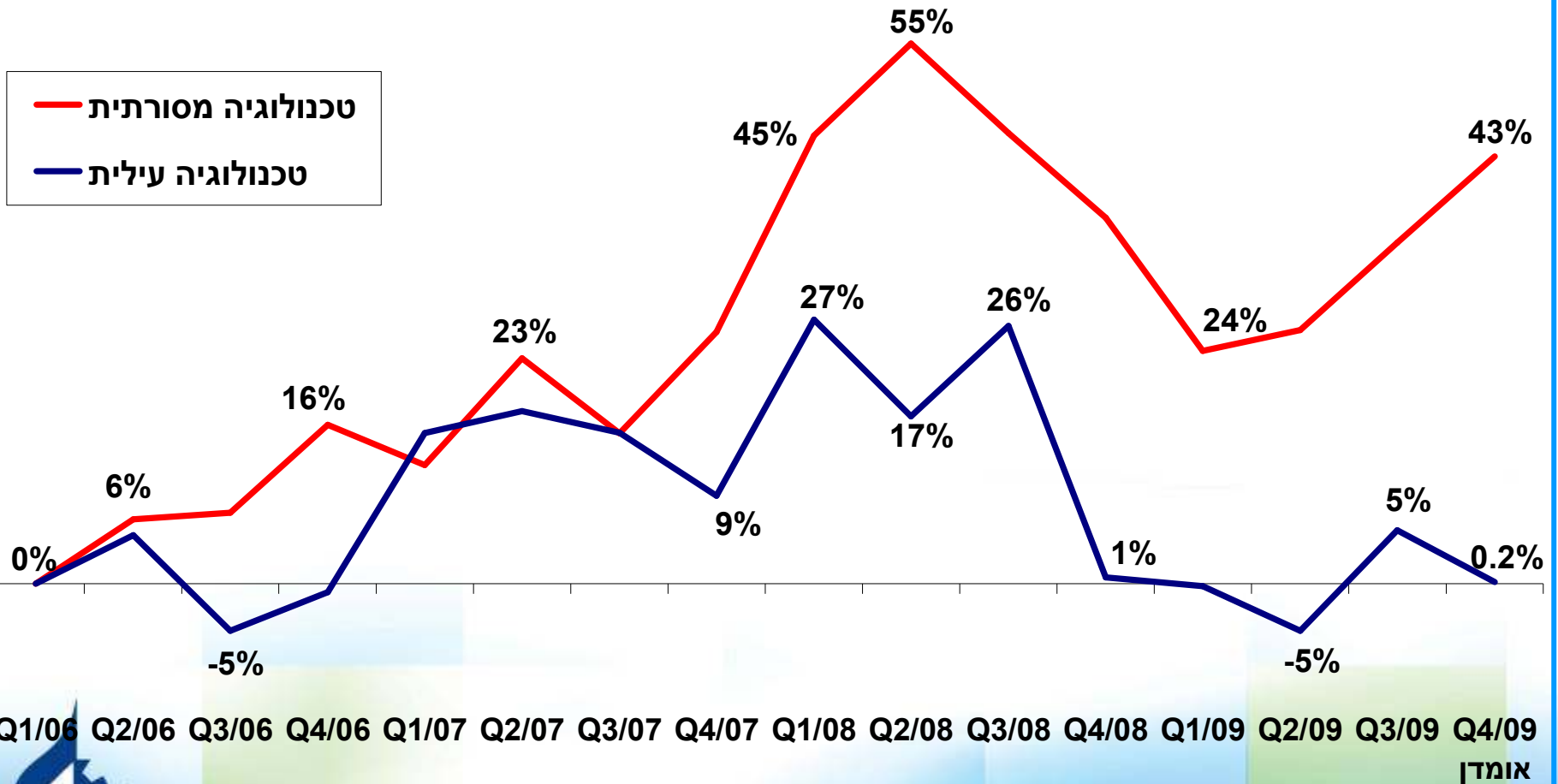
מדד עלות עבודה ליחידת תוצר ביצוא לפי עתירות טכנולוגית

שיעורי שינוי, רבע אחרון 2009 לעומת רבע ראשון 2006



שחיקה דרמטית ברווחיות היצוא של התעשיות המסורתיות

שינוי מצטבר על בסיס מדד ממוצע ב- Q1/06

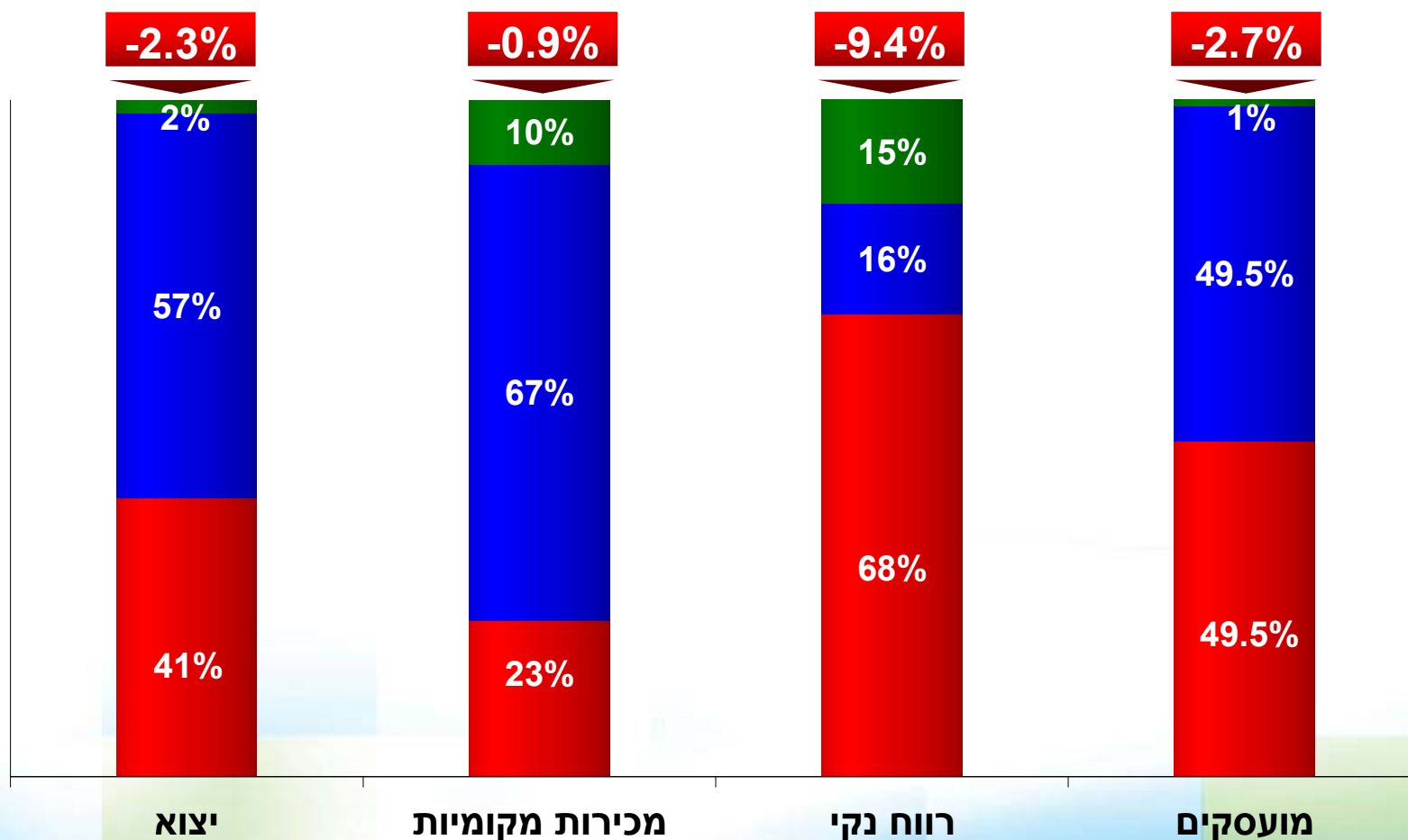


Q1/06 Q2/06 Q3/06 Q4/06 Q1/07 Q2/07 Q3/07 Q4/07 Q1/08 Q2/08 Q3/08 Q4/08 Q1/09 Q2/09 Q3/09 Q4/09
אומדן



השלכות התיסוף הצפוי על חברות התעשייה בשנת 2010

במידה ושער החליפין בשנת 2010 יעמוד על 3.5 - 3.6 ₪ ל-\$

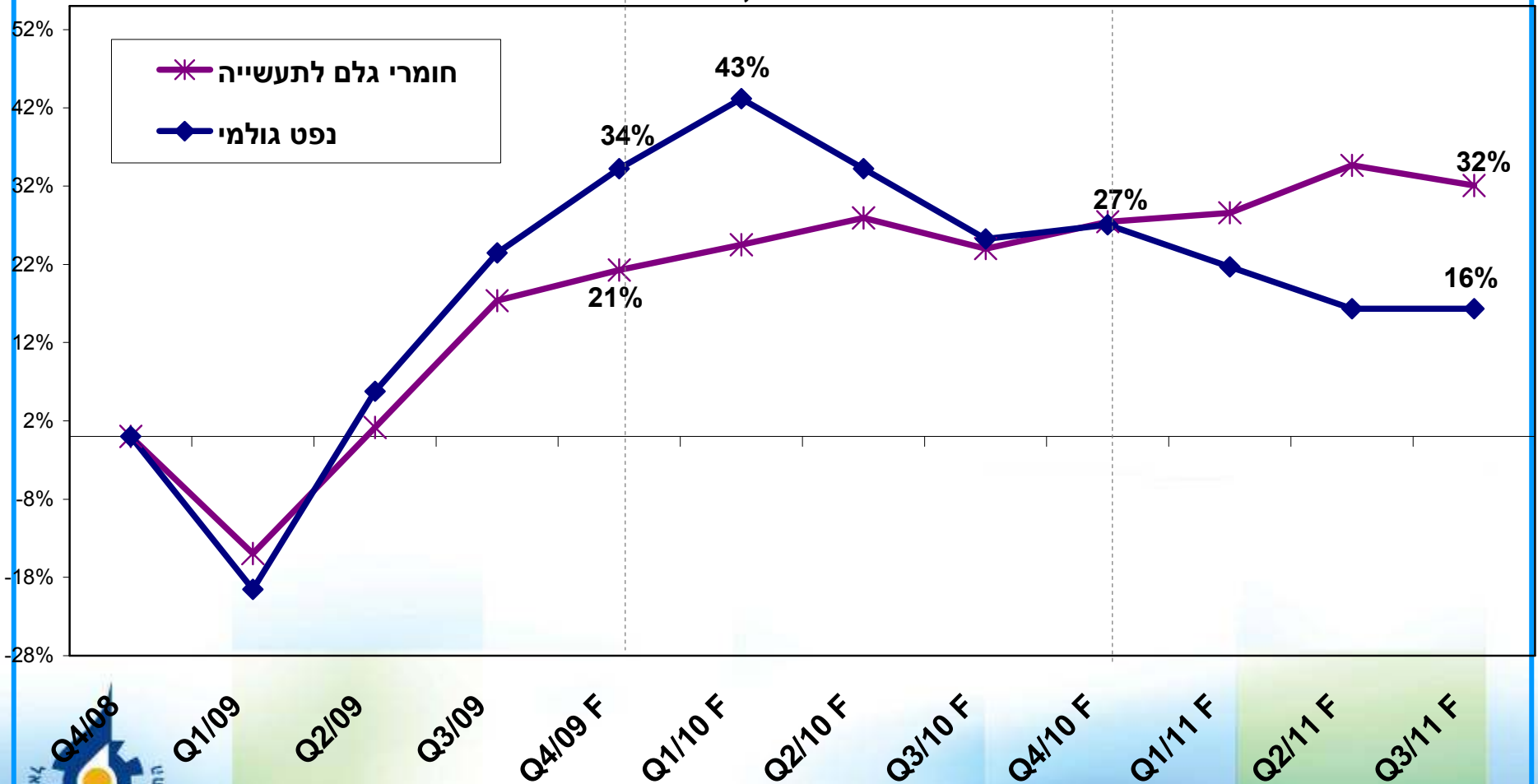


■ ירידה כמותית
 ■ לא יחול שינוי
 ■ עלייה כמותית

מקור: סקר המחלקה למחקר כלכלי, נובמבר 2009 אגף כלכלה

צפי להתפתחות מחירי חומרי הגלם העולמיים

שיעורי שינוי במחיר דולרי, מצטברים מאז Q3/08



מקור: תחזית ה- economist, אוקטובר 2009. אגף כלכלה

תחזיות לכלכלה הישראלית בשנת 2010

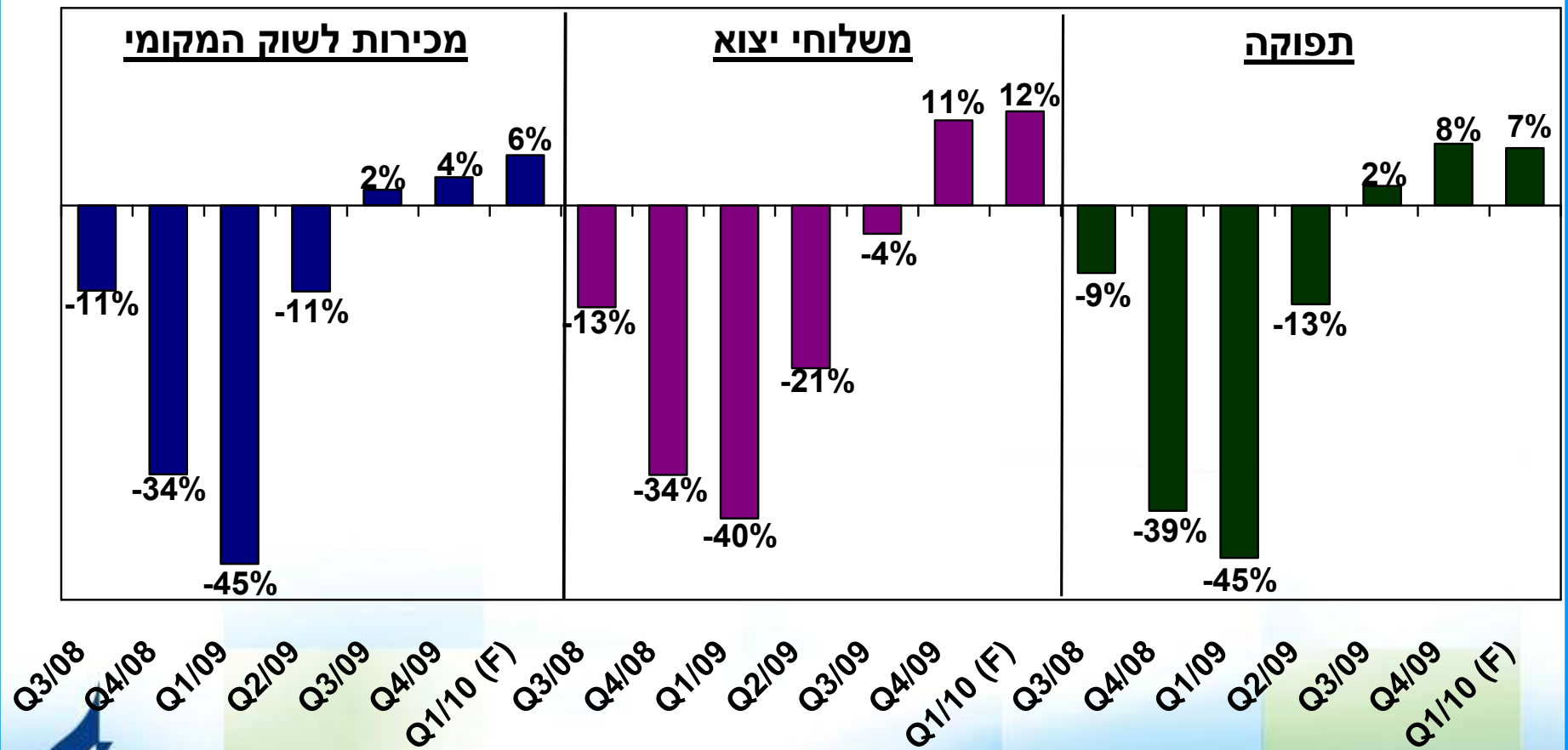


ציפיות לרבע הראשון של 2010

סקר ציפיות בתעשייה

עפ"י דיווחי 168 חברות תעשייה

מאזן נטו משוקלל



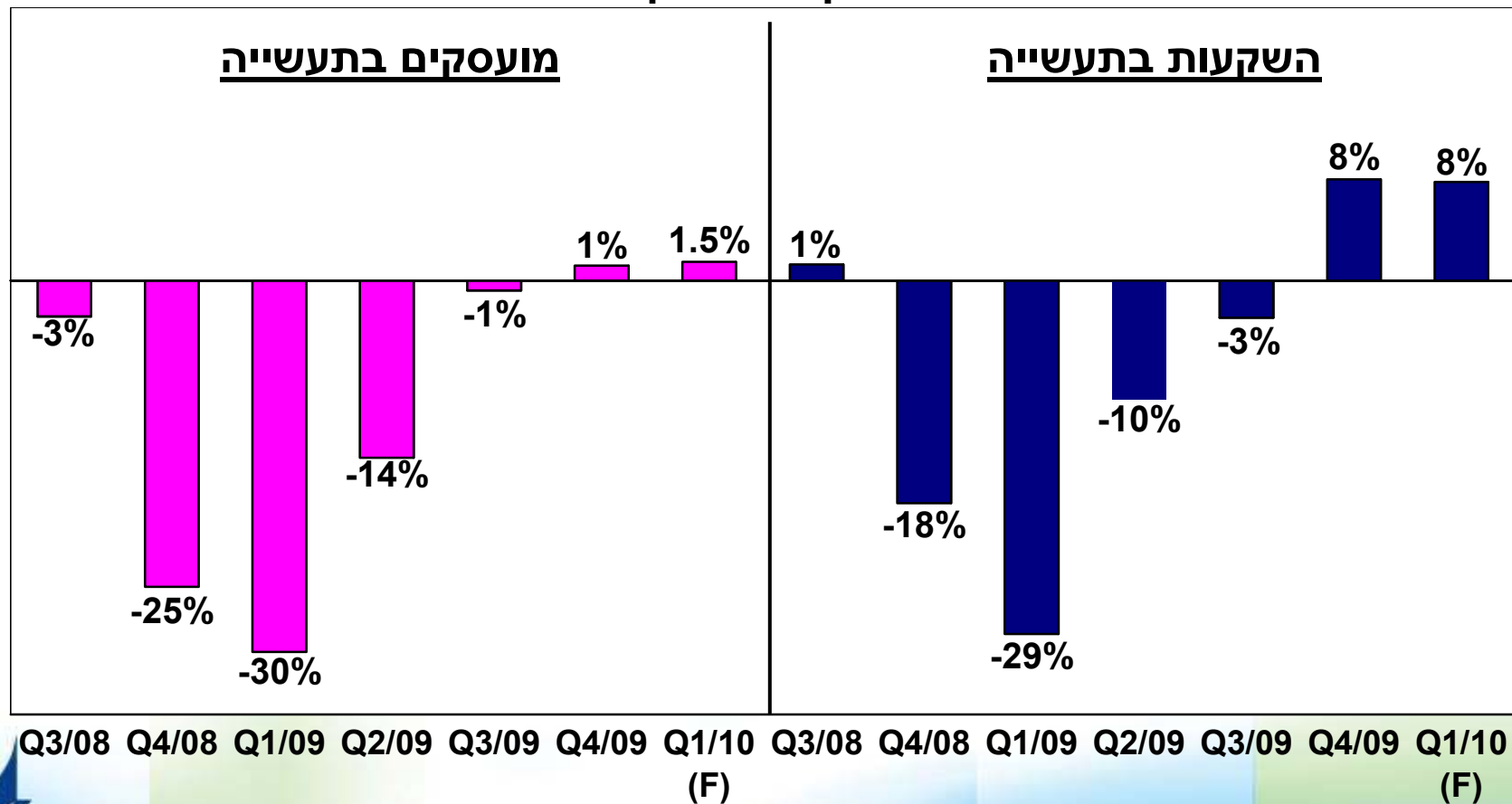
מאזן נטו משוקלל = אחוז המדווחים עלייה מינוס אחוז המדווחים ירידה, מותאם לעוצמת השינוי המדווחת

ציפיות לרבע הראשון של 2010

סקר ציפיות בתעשייה

עפ"י דיווחי 168 חברות תעשייה

מאזן נטו משוקלל

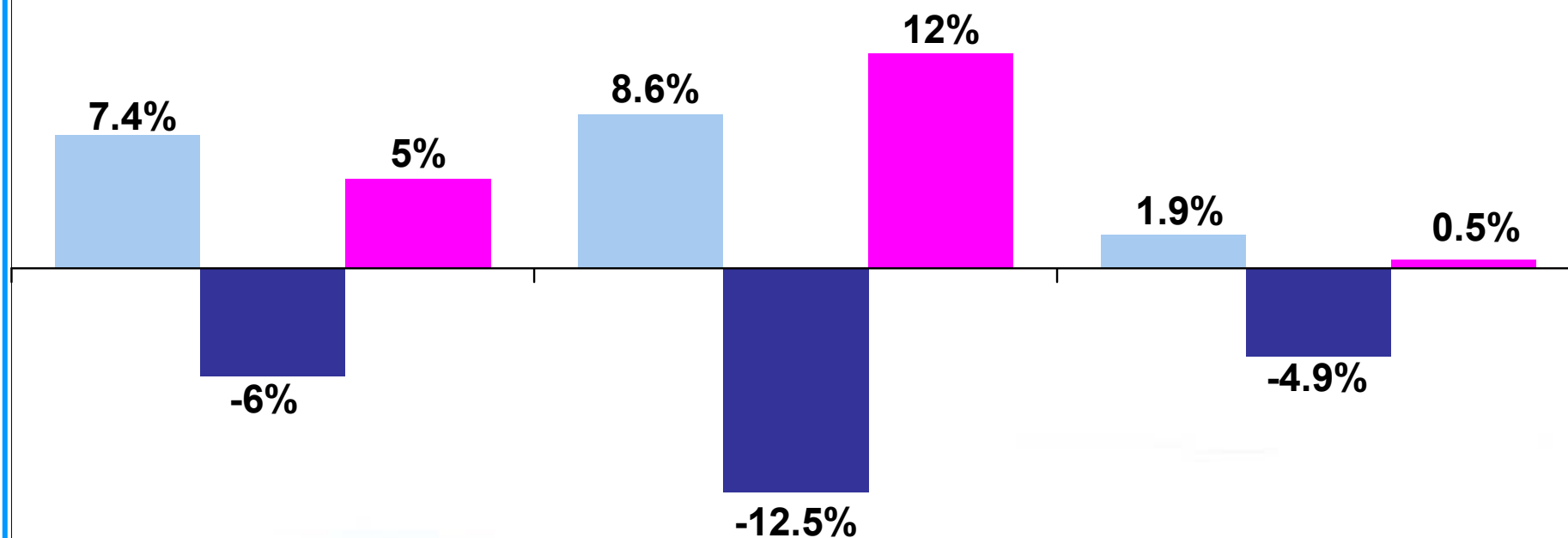


מאזן נטו משוקלל = אחוז המדווחים עלייה מינוס אחוז המדווחים ירידה, מותאם לעוצמת השינוי המדווחת

אגף כלכלה

תחזית לתעשייה - 2010

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים



תפוקת התעשייה

יצוא תעשייתי

מועסקים



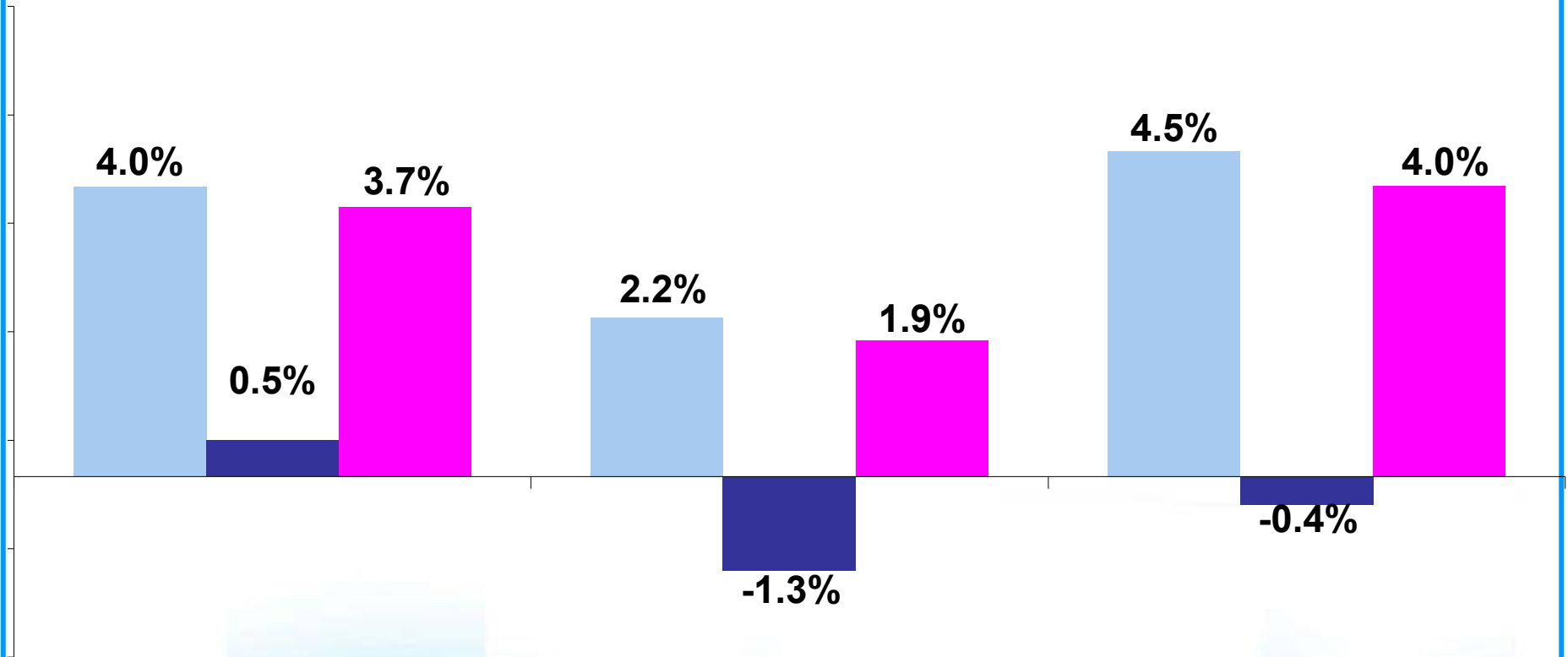
2008 2009 אומדן 2010 תחזית

אגף כלכלה

מקור: תחזית התאחדות התעשיינים, דצמבר 2009

תחזית לשנת 2010

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים



תוצר

תוצר לנפש

תוצר עסקי

2008

2009 אומדן

2010 תחזית

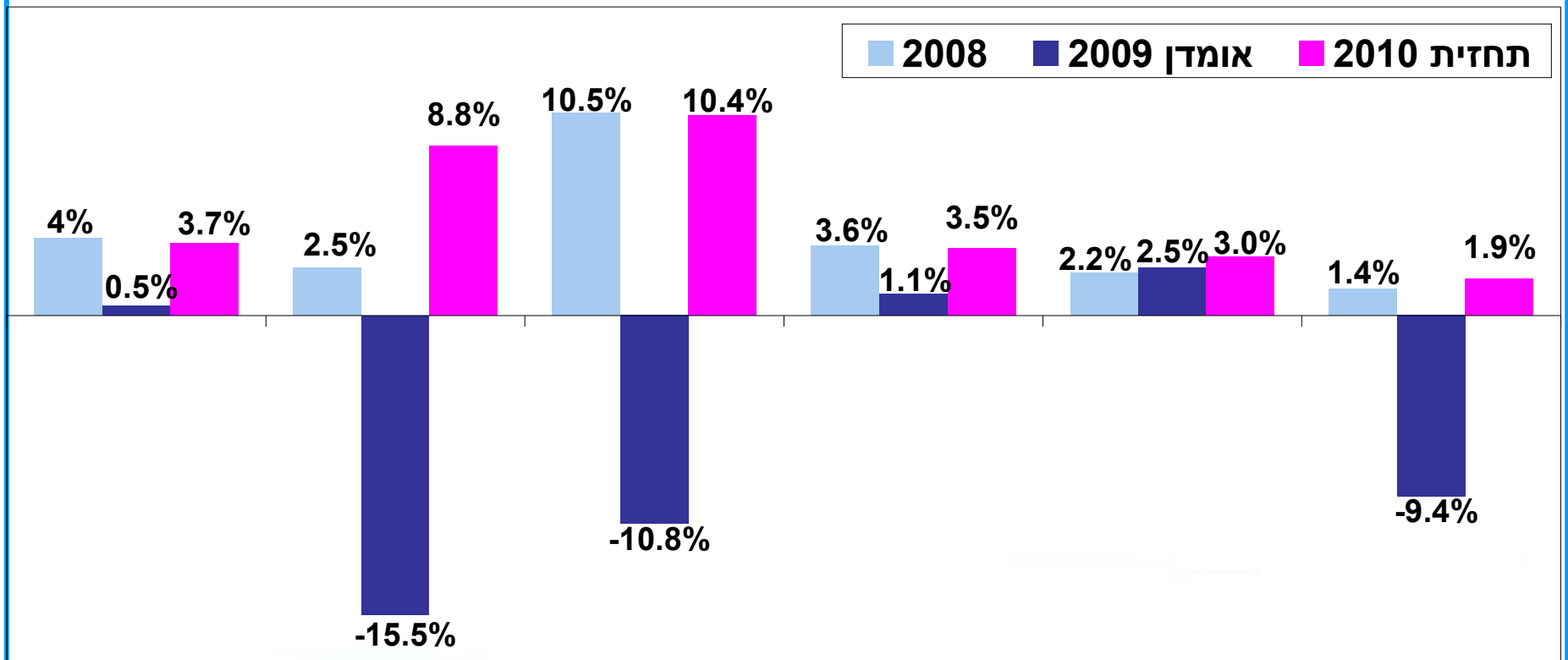


אגף כלכלה

מקור: תחזית התאחדות התעשיינים, דצמבר 2009

תחזית המקורות והשימושים לשנת 2010

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים



תוצר

יבוא אזרחי

יצוא סחורות ושירותים*

צריכה פרטית

צריכה ציבורית מקומית

השקעה גולמית מקומית



מקורות

שימושים

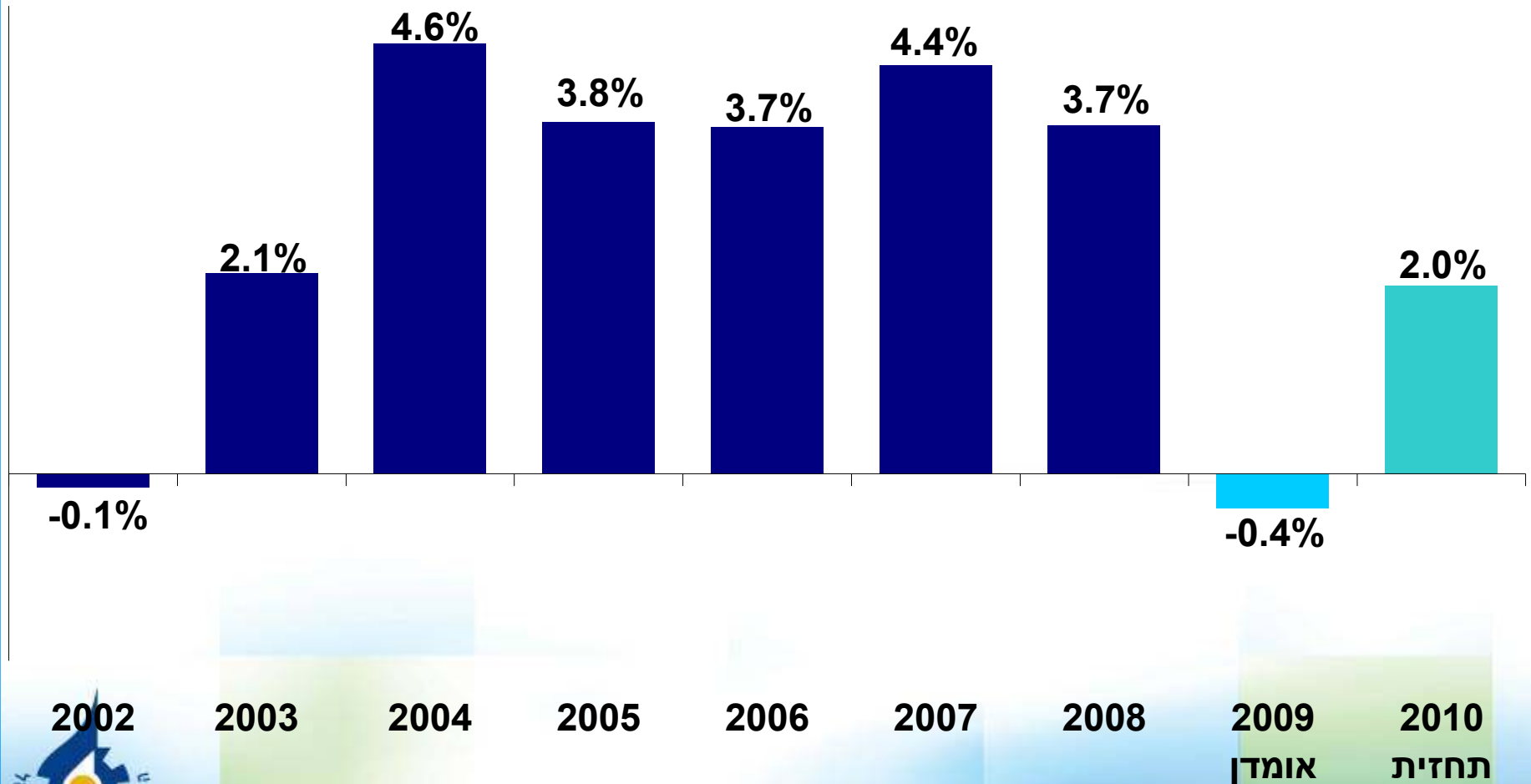
* ללא יהלומים

אגף כלכלה

מקור: תחזית התאחדות התעשיינים, דצמבר 2009

תחזית המועסקים במגזר העסקי

שיעור שינוי במספר המועסקים במגזר העסקי

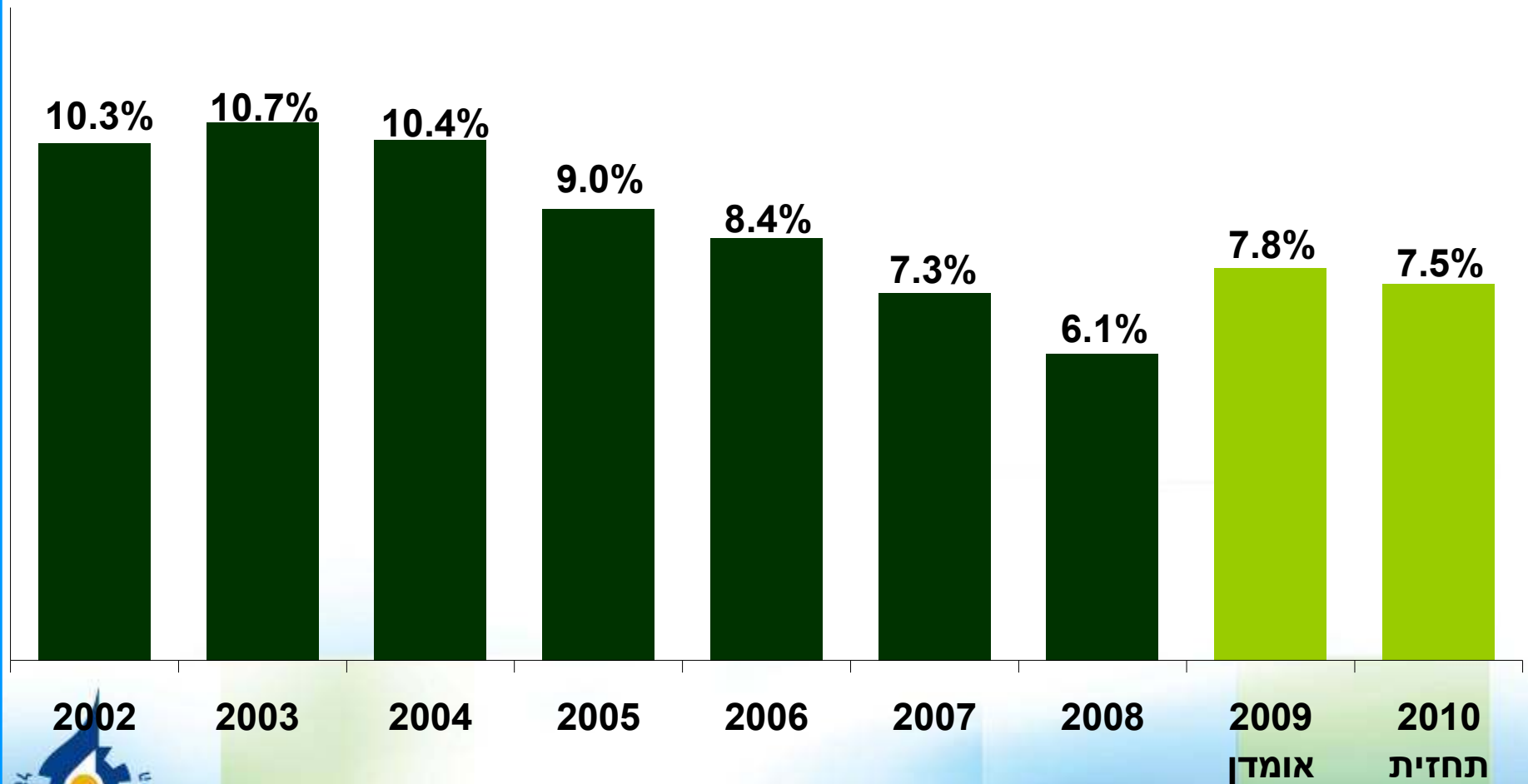


אגף כלכלה

מקור: תחזית התאחדות התעשיינים, דצמבר 2009

תחזית האבטלה לשנת 2010

שיעור אבטלה, באחוזים מכח עבודה



אגף כלכלה

מקור: תחזית התאחדות התעשיינים, דצמבר 2009

תודה על ההקשבה

דפנה אבירם-ניצן

מנהלת המחלקה למחקר כלכלי

אגף כלכלה

טל: 5198807-03

dafnan@industry.org.il



אגף כלכלה